

RIBIČ

7-8

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2016
LETNIK LXXV
ISSN 0350-4573

Obvestilo in prošnja za sodelovanje

Spoštovani ribiči ob reki Muri!

1. junija 2016 smo v okviru kampanje Rešimo Muro v reko izpustili petnajst kečig (*Acipenser ruthenos*). Za njihov izpust smo pridobili strokovna mnenja Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP), Direktorata za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, Zavoda za ribištvo Republike Slovenije (ZZRS) in Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave (ZRSVN).

Od ZZRS in ZRSVN smo prejeli naslednje pogoje:

- poribljavanje mora biti zabeleženo v letnem poročilu RD Mura Paloma,
- vse izpuščene kečige morajo biti označene. Označili smo jih s t.i. T-značkami, ki so zlahka opazne in omogočajo spremljanje označenih rib (slika 1, 2 in 3),
- **zagotoviti moramo zbiranje in beleženje podatkov o vsakem naključnem ulovu kečige na celotnem toku reke Mure v Sloveniji,**
- vse naključno užete kečige morajo ribiči čim prej spustiti nazaj v reko Muro,
- ujetih kečig ni dovoljeno prenašati drugam,
- ribolov kečig v skladu z določili zakona o ohranjanju narave ni dovoljen.

Kečige želimo spremljati tudi zato, da bi ugotovili uspešnost preživetja gojenih osebkov v naravnih vodotokih.

Prosimo vas, če ujamete kečigo, da odčitate ali fotografirate oznako, ujeto kečigo pa vrnete v reko in nam posredujete podatek.

Kečige smo označili s **T-značkami**. Na vsaki sta zapisani dve

Slika 1: T-značka je nameščena pri hrbtni plavuti. (Foto: Miha Ivanc, ZZRS)

Slika 2: T-značka ima dve številki. Na tej sliki je telefonska številka ZZRS. **Te številke NE prepisujte!** (Foto: Miha Ivanc, ZZRS)

Slika 3: Slika prikazuje identifikacijsko številko, ki nam jo **sporočite**. Vsaka kečiga ima svojo identifikacijsko številko, v našem primeru od **SLO 09101** do **SLO 09115**. Za spremljanje kečig je ključna identifikacijska številka. (Foto: Miha Ivanc, ZZRS)

Sporočanje podatkov in dodatne informacije

Marijan Gaber, RD Mura Paloma, 051 418 200, mgaber955@gmail.com

Andreja Slameršek, Društvo za proučevanje rib Slovenije in koordinatorica WWF-kampanje Rešimo Muro, 040 669 991, slandreja@gmail.com

številki, **telefonska številka ZZRS (+386 1 2443 400)** ter **identifikacijska številka kečige: SLO XXXX**. Izpuščene kečige imajo identifikacijske številke od **SLO 09101** do **SLO 09115**.

Opozorilo! Sčasoma T-oznake lahko prerastejo alge, zato iden-

tifikacijske številke ni mogoče odčitati. V takem primeru uporabite trd predmet, s katerim odstranite plast alg. Pri tem ni bojazni, da bi odstranili številko, saj je zaščitena s plastično prevleko.

Prosimo vas, da nam sporočite podatek/ fotografijo tudi, če ujamete neoznačene kečige. Tako bomo izboljšali vedenje o njihovem stanju v Muri. Posredovane podatke bomo nagradili z majčko WWF.

Več informacij o kampanji Rešimo Muro: www.resimo-muro.com

Za vaše sodelovanje in pomoč pri zbiranju podatkov o kečigah bomo neskončno hvaležni.

Marijan Gaber,
koordinatorska aktivnosti
ribiških družin porečja Mure

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja
Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 2974.
Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen številki
1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134,
1000 Ljubljana.

Telefon:
uredništvo:
(01) 256 12 97
tajništvo:
(01) 256 12 94
041 738 849
telefaks:
(01) 256 12 95
www.ribiska-zveza.si

NASLOVI ELEKTRONSKE POŠTE
RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE:
Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si
sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si
tajništvo RZS
tajnistvo.rzs@ribiska-zveza.si
računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si
uredništvo glasila Ribič
glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
odgovorni urednik:
Igor Holy

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik:
Jože Kuzma

Člani:
Miran Habe, Borut Jerše,
Robert Skrbinek, Jože Vrhunc

ČASOPISNI SVET:
predsednik:
dr. Tomo Korošec

Člana:
dr. Jože Ocvirk, dr. Božidar Voljč

Lektoriranje:
Marjetka Šivic

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se
od glasila obračunava davek na dodano vrednost

Naklada: 11.100 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Tiskarna SCHWARZ PRINT, d. o. o.

Vsebina

NE SPREGLEJTE

Obvestilo in prošnja za sodelovanje
Marijan Gaber 202

DELO RIBIŠKE ORGANIZACIJE

**Problematiko dvojnih finančnih obremenitev RD
bo obravnaval Odbor DZ za kmetijstvo**
Igor Miličič 204

Sestanek z zamejskimi slovenskimi ribiči
Nuša Božičnik 204

OHRANIMO NARAVO

Kožbanjšček in njegove ribe včeraj, danes, jutri
Matija Radovanovič, dr. vet. med.
Metka Povž, prof. biol. 205

RIBIŠTVO

**Jubilejno, 20. srečanje evropskih nacionalnih
laboratorijev za boleznih rib**
Prof. dr. Vlasta Jenčič, dr. vet. med. 208

IZ NAŠE PRETEKLOSTI

Ribolov z ostmi
Dr. Romana Erhatic Širnik 210

JUBILEJI

Častitljivih 70 let RD Novo mesto
Nace Novuel 211

Kamen na kamen
Jožef Smolej 212

Riba je le ena – ščuka
Lenart Levičar Bahtijari 214

ALI JIH POZNAMO

Ljubim te, zeleno, ljubim
Jure Ušeničnik 217

REPORTAŽE

Ribo sem poimenoval Dinamit
Krištof Cuderman 220

ČUDOVITI RIBIŠKI DNEVI

Pb pravem času na pravem mestu
Lenart Levičar Bahtijari 223

DOGODKI

Kratko in jedrnat
Lenart Levičar Bahtijari 226

MEDNARODNA PRVENSTVA

Odličen nastop Tine Pikelj in Aleksa Mesariča
Jože Šmejc 228

INTERVJU

»Ribičja me osrečuje«
Jože Šmejc 229

IZ RIBIŠKIH DRUŽIN

Priznanje za prizadevno delo
Dr. Tomaž Lavrič 230

SREČANJA

Lovili smo Podkovanega krapa
Jure Ušeničnik 230

EN DAN Z RIBIČI

Na Memorialu Franca Vitanca
Lenart Levičar Bahtijari 231

OBVESTILA

Vabilo RD Celje
UO RD Celje 233

MUHARSKI KOTIČEK

Zakaj puhovka
Tomaž Modič 234

NASVETI

Podvodno opazovanje krapov
Radek Filip 235

Izberite si najuspešnejši dan za ribolov 238

RIBIČI KUHAJO

Jedi iz postuvi
Borut Jerše 239

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Prosimo vse dopisnike, ki svoje prispevke pišete na osebnih računalnikih, da jih, če je le mogoče, pošiljate po e-pošti glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si, originalni izpis prispevka pa z običajno pošto na naslov uredništva. Na isti naslov lahko pošljete tudi disketo s prispevkom in priloženim izpisom.

Prispevke za glasilo Ribič je treba poslati uredništvu trideset (30) dni pred izidom, nujna obvestila pa dvajset (20) dni pred izidom.

Poslanih prispevkov ne vračamo, razen na avtorjevo željo. Izvirnike hranimo 15 dni od objave v glasilu. Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Nenaročene prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo. Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča, skladno s programsko zasnovano.
Uredništvo

Problematico dvojnih finančnih obremenitev RD bo obravnaval Odbor DZ za kmetijstvo

Na povabilo nepovezanega poslanca DZ R Slovenije g. Franca Laja se je 10. maja 2016 tričlanska delegacija RZS (predsednik RZS dr. Miroslav Žaberl, Peter Solar, predsednik pravne komisije RZS, in Igor Miličič, sekretar RZS) udeležila sestanka na temo vprašanja dvojnih finančnih obremenitev ribiških družin.

Zakaj dvojna obremenitev? Od sprememb zakonskih določil Zakona o vodah v letu 2012 je začelo Ministrstvo za okolje in prostor prek ARSO ribiškim družinam zaračunavati vodna povračila za stoječe vode in zadrževalnike. Taka finančna obveznost poleg plačevanja redne koncesnine za ribiško upravljanje pomeni (pre)veliko finančno breme za posamične RD in kaj hitro lahko privede do njenega bankrota. Prizadete so predvsem RD z velikim številom stoječih vodá, kjer prednjačijo RD z območja Štajerske in Pomurja (pravna problematika tega primera je bila opisana v članku P. Solarja *Poleg koncesnin še vodna povračila?* Ribič, 1,2/2016). Nezanemarljivo dejstvo je, da sta si stališči pristojnih ministrstev – Ministrstva za kmetijstvo in Ministrstva za okolje – do tega vprašanja nasprotni, pri čemer smo ribiči veseli podpore našega »domicilnega«
Ministrstva za kmetijstvo. Nepovezani poslanec g. Laj in njegov poslanski kolega g. Bojan

Srečanje predstavnikov RZS s poslancem Francem Lajem (desno) in njegovim poslanskim kolegom Bojanom Dobovškom

Dobovšek sta na sestanku pokazala razumevanje do problema RD, ki so opredeljene tudi kot društva, ki delujejo v javnem interesu. Zagotovila sta podporo prizadevanjem RZS in obravnavo tega primera na Odboru DZ

za kmetijstvo. Ob tem izražamo tiho upanje, da bodo ribiški argumenti uslišani, in to čim prej, kajti zaradi zahtev po plačilu nekaterim RD v Pomurju žal že trda prede.

Igor Miličič
DZ

Sestanek z zamejskimi slovenskimi ribiči

Ljudje nemalokrat pozabimo, kako pomembno je dobro in srčno sodelovanje ter kako človeško je nekemu ponuditi roko, ko prosi za pomoč. Prav v duhu zdravega sodelovanja smo se 16. maja 2016 v Ljubljani sestali s kolegi Podjunskega ribiškega kluba. Njihova prošnja se je nanašala na slovensko literaturo. V zamejstvu je namreč mladim ribičem na voljo le literatura v nemškem jeziku, v slovenskem pa je primanjkuje.

Sestanka sta se udeležila tajnik Podjunskega ribiškega kluba Jožef Krasnik in Albert Prutej, pristopni so bili še: predsednik RZS dr. Miroslav Žaberl, sekretar Igor Miličič, predsednik Komisije za delo z mladimi (DMR) Anton Kosi in jaz kot članica omenjene komisije.

Predsednik RZS je izrazil zadovoljstvo glede sodelovanja z zamejci in povedal, da je bil namen razširiti sestanek na vse preostale zamejske ribiške klube, a so se predstavniki zaradi bolezni in službenih obveznosti morali opravičiti. Namen RZS je bil vseskozi okrepitev sodelovanja med ribiči v matični domovini in zamejstvu. Predsednik Komisije DMR Anton Kosi je predstavil delo in dosedanje aktivnosti, kot so priprava usposabljanj za

S srečanja z zamejskimi slovenskimi ribiči (z leve): Anton Kosi, dr. Miroslav Žaberl, Albert Prutej, Jožef Krasnik in Igor Miličič

mentorje mladinskih sekcij, izvajanje mladinskih ribiških taborov in priprava gradiva za delo z mladimi ribiči. Pri slednjem je podjunskim kolegom predstavil in izročil izvode knjižice *Mlademu ribiču*, Muharski priručnik za mlade ribiče, ribiško igrice ter biltene mladinskih taborov iz prejšnjih let, pa tudi zgoščenko s temeljnimi predstavitvami ribolova – didaktični pripomoček mentorjem mladim ribičem.

Na koncu srečanja sta Žaberl in Kosi povabila podjunske in druge zamejske ribiške kolege, naj se udeležijo vseh aktivnosti, ki jih RZS pripravlja za mlade ribiče, sami pa so sprejeli povabilo na tradicionalni ribiški piknik podjunskih ribičev.

Nuša Božičnik

Kožbanjšček in njegove ribe včeraj, danes, jutri

Potok Kožbanjšček je pritok Reke v Goriških brdih, njegov vodni živelj oziroma ribe pa so v upravljanju RD Soča. Znan je predvsem po svojih naravnih lepotah, mnogo manj ali sploh premalo pa po ribah, ki ga naseljujejo. Ribiči RD Soča ga že poznajo, preostala Slovenija pa bolj slabo.

Del porečja potoka Kožbanjščka s koriti Krčnik in tolmeni je razglašen za naravno vrednoto državnega pomena. Odsek zgornjega toka je zaradi izjemnih naravnih lepot in kot habitat v evropskem merilu ogroženih živalskih vrst, med njimi je tudi rak koščenic ali primorski koščak *Austropotamobius pallipes*, uvrščen v Natura 2000, območje SI3000125 Kožbana. Porečje potoka Kožbanjščka je nastalo na stičnem fluvialno-kraškem ozemlju, zgrajenem iz fliša in apnenca. Kamninska pestrost se kaže tudi v izoblikovanosti doline Kožbanjščka in pritokov, saj je voda izdolbla soteske in korita (slika 1). V strugi zgornjega toka Kožbanjščka pada voda v sopotih ter skočnikih, dere v brzicah in zastaja v velikih tolmenih. Jugozahodno pod naseljem Kožbana je potok izdolbel slikovita, okoli 40 m dolga, od 0,6 do 6 m široka in do 6 m globoka korita Krčnik. Nekako na sredini je voda izoblikovala naravni, približno 5 m dolg, 1,5 m debel in do 1 m širok most, ki se pne 1 m visoko (slika 2). Korita se nadaljujejo z ozkim žlebom, prekinjenim z drasljami, na koncu pa se Krčnik izteče v sotesko. V Sloveniji poznamo precej naravnih mostov, taki, kot je v Krčniku, pa so redki. V zadnjih letih v tolmenu Krčnika celo zorijo ustekleničena vina.

V zavarovanih odsekih in zgornjem toku Kožbanjščka ni opaznih negativnih dejavnikov. Nižje po toku pa se se pojavi onesnaževanje zaradi intenzivnega kmetijstva (vinogradništvo), ki se mu v delu pred izlivom v Reko pridružijo še negativni vplivi regulacije struge Kožbanjščka.

Kožbanjšček je v povirnem delu salmonidnega značaja, nizvodno pa prek mešanega počasi prehaja v ciprinidno vodo. Pestrost ribjega življa je neverjetna za tako razgiban in sorazmerno majhen vodotok. V njegovem zgornjem toku najdemo potočno postrv, križance potočne in soške postrvi ter primorskega koščaka ali koščenca. Nizvodno so te ribe vse manj pogoste, več pa je štrkavcev, potočnih mren, potočnih glavočev, grb, primorskih blistavcev, primorskih podu-

Slika 1: Dolina Kožbanjščka – korita (foto: Matija Radovanović)

Slika 2: Naravni most v koritih Krčnik (foto: Matija Radovanović)

sti in primorskih belic. Ob teh vrstah se v manjšem številu pojavljata še primorska nežica in jegulja. V tem potoku je edina tujerodna vrsta donavska podust. In kar je najpomembnejše: V Kožbanjščku je zabeleženo tudi najnovejše nahajališče primorske podusti, ki je v Sloveniji dolga leta veljala za izumrlo. Pred naselitvijo donavske podusti v Vipavo okoli leta 1960, od koder so jo kasneje raznesli po brezštevilnih vodah jadranskega povodja v Sloveniji, je v teh vodah živela primorska podust (*Protochondrostoma genei*).

Sicer pa sega njeno naravno naseljitveno območje v vodotoke severne in srednje Italije (Adiža, Pad, Varo), v reko Inn in porečje Soče. Razširjenost v porečju Soče omenja v 19. stoletju že Glowacki (1896), v 20. stoletju pa so se mu pridružili še Munda, (1926), Porečnik (1958) in Pavšič (1971). Po naselitvi donavske podusti so postale informacije o prisotnosti primorske podusti tako redke, da je bila v prvem Rdečem seznamu ogroženih ribjih vrst v Sloveniji brez pomisleka takoj uvrščena v kategorijo domnevno izumrle ribje vrste. Občasno so od ribičev prihajale informacije o njeni prisotnosti v nekaterih vodotokih, pomemben vir informacij pa so bili tudi pogini rib v vodah njenega naseljitvenega območja.

Slika 3: Še neokrnjen potok Kožbanjšček na odseku, predvidenem za izlov. (Foto: M. Povž).

Posamezne primorske podusti so kasneje našli v: Vipavi (v letih 1972, 1981, 1992 in nazadnje leta 2003), Vogrščku pred izgradnjo akumulacije (1983), Vrtojbi (1983, 1992), Lijaku (1967, 1996), Soči v Solkanu (2003) in Idriji v Brdih (1992). Nazadnje so jo popisali na Zavodu za ribištvo, in sicer v Idriji, pritoku Reke v Goriških brdih. V istem porečju, točneje v potoku Kožbanjščku, ki je pritok Idrije, smo jo ujeli tudi med izlovom jeseni 2015. Čeprav smo tudi v tem potoku jadranskega povodja ujeli donavsko podust, to očitno ne vpliva negativno na populacijo primorske podusti, saj smo jih ujeli veliko in vseh velikosti, donavsko pa le eno samo.

Ampak pri nas v Sloveniji še tako naravno lepoto, ki jo je narava ustvarila v dolini Kožbanjščka, z izjemnim ribjim življenjem, nič ne more obvarovati pred neutrudnim človekovim uničevanjem, v tem primeru pred nemalokrat nepotrebnimi in neprimernimi regulacijami. RD Soča je bila oktobra 2015 obveščena, da bodo v delu struge Kožbanjščka pod naseljem Hruševlje odstranjevali naplavine in odprli pretočni profil. 24. oktobra 2015 je na omenjeni lokaciji RD Soča organizirala in opravila interventni izlov ter preselitev ribjega življa. Na delo smo se odpravili v upanju, da bomo lahko občudovali še neokrnjen potok Kožbanjšček na odseku, predvidenem za izlov, saj naj z deli še ne bi začeli (slika 3). Pa ni bilo tako – brežine potoka so bile že do gola

Slika 4: Do gola »očiščene« brežine potoka Kožbanjščka pred regulacijskim posegom (foto: M. Povž)

Slika 5: Kožbanjšček 8. novembra 2015 po delno opravljenih delih (foto: M. Radovanović)

Preglednica 1: Ribe v Kožbanjščku in njihov varstveni status

Vrsta ribe	Rdeči seznam	Habitatna direktiva 1 – vrsta zavarovana 2 – varstvo habitata
primorska belica, <i>Alburnus albonella</i>		2
Jegulja, <i>Anguilla anguilla</i>	Ex?	1, 2
Mrenice, <i>Barbus caninus</i>		2
Grba, <i>Barbus plebejus</i>	E	2
Podust, <i>Chondrostoma nasus</i>		
Kapič, <i>Padogobius bonelli</i>		2
primorska podust, <i>Protochondrostoma genei</i>	Ex	1
soška postrv, <i>Salmo marmoratus</i>	E	
potočna postrv, <i>Salmo trutta m. fario</i>	E	
Štrkavec, <i>Squalius squalus</i>		
primorski blistavec, <i>Telestes muticellus</i>	E	1
križanec potočna x soška postrv, <i>Salmo marmoratus x Salmo trutta m. fario</i>		
primorska nežica, <i>Cobitis bilineata</i>	E	1
koščeneč ali primorski koščak, <i>Austropotamobius pallipes</i>	V	1, 2

Ogrožene vrste rib v potoku Kozbanjšček

primorska podust in primorski blistavec

štrkavec

mrenič

grba

»očiščene«, od rastlinja so ostale le travne bilke. Presenečenje je bilo precejšnje, saj takega stanja nismo pričakovali.

Lotili smo se izlova. Od metra do metra struge nas je presenečala pestrost ribjega življa. Na vsega skupaj 1.000 m struge, ki smo jo izlovili, smo popisali deset vrst rib, med njimi je bila le ena za ta potok tujerodna vrsta – donavska podust, vse druge so bile domorodne. Ujeli smo štrkavce, primorske belice, primorske podusti, primorske blistavce, kapiče, mreniče, grbe in eno donavsko podust (preglednica 1). Po naši presoji so bile populacije vseh vrst na izlovljenem delu primerno številčne in v dobrem kondicijskem stanju. Vse ujete ribe smo prenesli približno dva kilometra nizvodno od izlovnega mesta, proti izlivu Kozbanjščka v Reko.

Zakaj je bilo treba strugo Kozbanjščka regulirati na odseku, ki teče med vinogradi daleč od naselij, ni povsem jasno. Tisti, ki so se zato odločili, so očitno imeli nek razlog. Na tamkajšnjem odseku voda ni ogrožala ne naselij ne ljudi ne živali. Morda bi ob večji vodi poplavlila

kak meter vinogradov, ampak trtam to verjetno ne bi preveč škodilo. Žal je bil uničen obsežen del struge kot habitata redkih in ogroženih ribjih vrst, ki naseljujejo potok. Med popisanimi vrstami je namreč šest vrst na slovenskem rdečem seznamu ogroženih ribjih vrst in piškurjev in prav tako šest vrst na evropskem seznamu vrst, ki potrebujejo bodisi varstvo življenjskega prostora (2) ali varstvo vrste (1), nekatere pa kar oboje, na primer jegulja (1,2).

*Matija Radovanovič, dr. vet. med.
Metka Povž, prof. biol.*

Viri

Daniel, R., 1991: *Naravne znamenitosti Posočja*. Ljubljana: Državna založba Slovenije. str. 36–37, 41.

Glowacki, J., 1896: *Die Fischfauna der save und des Isonzo. Jahresberichte des k.k. Staats-Untergymnasium in Cilli*. 37.str. Celje.

Munda, A., 1927: *Ribe v slovenskih vodah*. Slovensko ribarsko društvo v Ljubljani. 1926

Pavšič, M., 1971: *Prispevek k poznavanju*

nju sladkovodnih rib Slovenije. Diplomaska naloga. BTF Biologija. 75 str.

Pliberšek, K., Ramšak, L., Tavčar, T., 2014: Najdba primorske podusti (Protichondrostoma genei) v Sloveniji. Ribič, 3/2014.

Podvodni atlas Slovenije. Popisni list, št. 30 - http://pas.s56g.net/pdf/030_Krcnik.pdf

Porečnik, R., 1958: *Ribe Spodnje Vipavske doline*. Ribič, 15(3):65–66.

Povž, M., Vovk, J., 1983: *Ihtiološke raziskave potoka Vogrščka*. Zavod za ribipštvo. 7 str.

Rdeči seznam rib in obloustk (Pisces & Cyclostomata) (Ur. l. RS, št. 82/2002).

Internetne strani

- http://www.obcina-brda.si/obcina_brda/o_obcini/

- http://evode.arso.gov.si/wfd/WFD_P/2014/2014_I_1_1_11_02_TP_03.pdf

- <http://www.camisproject.eu/vipava.html>

- <http://www.naravovarstveni-atlas.si>

Jubilejno, 20. srečanje evropskih nacionalnih laboratorijev za boleznih rib

31. maja in 1. junija je bilo na Tehniški univerzi v Kopenhagnu, kjer je sedež evropskega referenčnega laboratorija za boleznih rib, jubilejno, 20. redno letno srečanje nacionalnih referenčnih laboratorijev za boleznih rib.

V 55. in 56. členu **Direktive Sveta 2006/88/ES z dne 24. oktobra 2006 o zahtevah za zdravstveno varstvo živali in proizvodov iz ribogojstva ter o preprečevanju in nadzoru nekaterih boleznih pri vodnih živalih je določeno**, da morajo imeti vse države članice Evropske skupnosti imenovane nacionalne referenčne laboratorije (NRL) za boleznih rib. Pri nas imamo v okviru Nacionalnega veterinarskega inštituta (NVI) Veterinarske fakultete Univerze v Ljubljani za diagnostiko boleznih rib samo en laboratorij, zato je nacionalni laboratorij hkrati tudi referenčni laboratorij.

Vsi nacionalni referenčni laboratoriji so del mreže laboratorijev, ki jo vodi Evropski referenčni laboratorij za boleznih rib (EURL) v Kopenhagnu na Danskem. EURL za boleznih rib ni po naključju na Danskem, pač pa si je to mesto pridobil z izkušnjami in znanjem na področju diagnostike, zatiranja in izkoreninjenja virusne hemoragične septikemije (VHS), saj so bolezen s temi znaki ugotovili v vasi Egtved na Danskem že okoli leta 1950. Leta 1963 je Jensen v laboratoriju Aarhusu tudi potrdil virus in ga poimenoval Egtved virus. Bolezen je bilo treba že od vsega začetka prijavljati, ko pa so ustanovljali centralni evropski laboratorij za to bolezen, je bilo povsem razumljivo, da bo le-ta v Aarhusu na Danskem. Kasneje so se VHS pridružile še IHN in nekatere druge posebno nevarne boleznih, za katere je bilo treba vzpostaviti sistem nadzora. Leta 2014 se je osebje EURL iz Aarhusa preselilo v prostore Tehniške univerze v Kopenhagnu. Zdaj so naloge in dolžnosti EURL za boleznih rib določene v Prilogi VI Direktive Sveta 2006/88/ES in se nanašajo na eksotično (boleznih v Evropi ni, obstaja pa tveganje, da jo vnesejo z drugih celin) virusno bolezen postrvi enzootska hematopoetska nekroza (EHN) in boleznih s seznama neeksotičnih (boleznih so v nekaterih evropskih državah prisotne, vendar pa je njihova razširjenost zelo omejena in jih je še mogoče izkoreniniti) boleznih: vi-

rusna hemoragična septikemija (VHS), infektivna hematopoetska nekroza (IHN), infektivna anemija lososa (ISA) in koi krap herpes virusa (KHV). Poleg tega v EURL spremljalo tudi morebiten pojav povsem novih »porajajočih boleznih«, ki zaradi vedno intenzivnejšega ribogojstva in globalizacije pomenijo neprestano tveganje. Spremljajo pa tudi vse druge povsem običajne, v Evropi razširjene boleznih, če bi morda zaradi enakih razlogov, kot je morebiten pojav porajajočih se boleznih, dobile novo obliko in pomen in bi bilo treba hitro in učinkovito ukrepati. V povezavi z navedenimi boleznimi morajo v EURL razvijati diagnostične metode in pri tem upoštevati najnovejša spoznanja znanosti. V državah članicah evropske skupnosti morajo NRL-je oskrbovati s potrebnimi reagenti za diagnostiko, po potrebi pa tudi sami potrdijo določeno bolezen. EURL mora spremljati vzrejo rib v Evropi, predvsem glede vrst rib in pravočasno zabeležiti vzrejo nove vrste, ki bi bila lahko tveganje za novo zdravstveno problematiko. Spremljati mora tudi število in razprostranjenost ribogojnic ter njihovo zdravstveno stanje glede boleznih s seznama Direktive. EURL organizira tudi učne delavnice, na katerih predstavnike nacionalnih referenčnih laboratorijev seznanja z načini vzorčenja ter diagnostičnimi postopki. Naloga EURL je tudi, da vsako leto organizirajo medlaboratorijske kontrole za diagnostiko boleznih rib iz seznama Direktive, ki jo morajo obvezno uspešno opraviti vsi NRL-ji v državah Evropske skupnosti. Ne nazadnje je dolžnost EURL tudi, da vsako leto organizira srečanje predstavnikov NRL-jev držav članic Evropske skupnosti. Tokrat je bilo to srečanje malo bolj slovesno in tudi nekoliko bolj številčno, saj je bilo jubilejno. Poleg obveznih udeležencev predstavnikov NRL-jev članic in nečlanic ES je bilo tudi nekaj vabljenih predavateljev s specialnim znanjem o diagnostiki in boleznih rib. Dvodnevno srečanje je bilo razdeljeno na pet sekcij s 27 kratkimi predavanji ter

kratko delavnico o aktualni zdravstveni problematiki. Začelo se je s tradicionalnim poročilom o gibanju proizvodnje rib v evropskih državah, ki jih družijo skupni trg, torej ne le članice Evropske skupnosti. Podatki za leto 2014 so bili tokrat pridobljeni iz evropskega poročila o proizvodnji v akvakulturah od 2005 do 2014, ki se v glavnem ujemajo s podatki v FIGIS (Fisheries Global Information System), izjema je le proizvodnja krapov. V letu 2014 se je proizvodnja rib ponovno povečala, potem ko se je v letu 2013 nekoliko zmanjšala. Povečanje proizvodnje je v glavnem zaradi evropskih držav, ki niso članice Evropske skupnosti, v državah ES pa je proizvodnja zadnjih desetih letih skoraj enaka. Nekoliko se je ponovno povečala proizvodnja lososa, ki je leta 2014 znašala 1,55 milijona ton, leto poprej pa 1,43 milijona. Proizvodnja šarenk se je zmanjšala spet pod 400 000 ton, potem ko se je pred tem nekaj let zlasti zaradi Turčije stalno povečevala. Proizvodnja krapov, ki je še vedno v glavnem omejena na vzhodno in osrednjo Evropo, je s proizvodnjo 57.000 ton precej stabilna. Proizvodnji orade in predvsem brancina sta se tudi nekoliko povečali in znašata 146.000 ton oziroma 148.000. Od drugih vrst rib bi omenili še vzrejo smuča (573 ton) in jegulje, katere proizvodnja se je iz 4.017 ton leta 2013 povečala na 5.507 ton v letu 2014. Velik premik od lani je tudi kategorizacija ribogojnic po zdravstvenih statusih, ki se je v primerjavi z lani bistveno izboljšala. Za VHS je zdaj kategoriziranih 14.508 ribogojnic, med tem ko jih je bilo še v letu 2012 le 8.505. Za KHV je kategoriziranih 12.130 ribogojnic, v letu 2012 pa jih je bilo le 7.360. Te optimistične številke je treba v glavnem pripisati Nemčiji, ki je v zadnjem letu kategorizirala vse svoje ribogojnice. V Evropi je 76 % ribogojnic za VHS in 74 % ribogojnic za IHN uvrščenih v kategorijo III, kar pomeni, da ni bila ugotovljena okužba s tema virusoma, ni pa tudi bila dokazana njuna odsotnost; 21 % ribogojnic je za VHS in 23 % za

IHN uvrščenih v kategorijo I, status *bolezni prosta ribogojnica*, kar pomeni, da so s programom vzorčenja dokazale, da niso okužene. Preostali odstotek ribogojnic pa je za obe bolezni uvrščen v kategorijo II in še pridobivajo status *bolezni prosta ribogojnica* in v kategorijo IV ter V, kar pomeni, da so okužene ali pa v postopku izkoreninjenja okužbe. Za KHV je le 1 % kapskih ribogojnic v ES v kategoriji I. Skoraj vse ribogojnice so v kategoriji III, kar pomeni, da njihov zdravstveni status ni znan. Pri KHV gre očitno za pomanjkljivo prijavljanje okužb, saj je skoraj zagotovo kar veliko ribogojnic v Evropi okuženih z virusom

Italiji in v nekaterih predelih Nemčije pa se je povečalo število primerov IHN. V Nemčiji so lani zabeležili tudi nekaj več primerov KHV.

Videti je, da se virusne bolezni kljub doslednim in učinkovitim diagnostičnim postopkom in programom za izkoreninjenje in pridobivanje zdravstvenih statusov *bolezni prosta ribogojnica* še vedno širijo. Širjenje virusnih bolezni v akvakulturah se je tako pri vzreji rib kot pri gojenju školjk izkazalo za problematično, posebno še, ker je bilo za preprečevanje širjenja vložena veliko napora in finančnih sredstev. Vzrok za širjenje je bil po vsej verjetnosti

so ugotavljali razlike med posameznimi virusnimi izolati, pridobljenimi v daljšem časovnem obdobju na večjem geografskem območju v Evropi, in na tak način povsem natančno ugotovili način širjenja okužb.

Na srečanju v Kopenhagnu je znanstvenica z Inštituta v Italiji predstavila rezultate projekta MOLTRAQ, ki so se nanašali na virusa VHS in IHN. V raziskavi je proučila izolate obeh virusov, pridobljenih v različnih evropskih državah in jih hranijo v EURL za bolezni rib. Naredila je genetske študije dvajsetih italijanskih in približno tristoletih danskih izolatov VHSV. Največ virusnih izolatov VHS pa je bilo pridobljenih od leta 1971 iz različnih evropskih držav. Ko je imela znane genetske študije in je ugotovila razlike med posameznimi virusi, je s posebnim računalniškim programom pripravila scenarije širjenja virusov med ribogojnicami in državami. Natančno je ugotovila, kako in v kakšnih časovnih zaporedjih sta se virusa VHS in IHN širila med ribogojnicami v evropskih državah.

Od drugih novosti, s katerimi smo se seznanili na sestanku, bi omenila še prikaz neinvazivnih seroloških metod, pri katerih rib za preiskavo ni treba žrtvovati in so zlasti dobrodošle za potrjevanje odsotnosti povzročiteljev. Metode so precej učinkovite in zanesljive, zato bi bilo prav, da bi bile čim prej priznane in vpeljane v prakso, posebno še za tiste bolezni, pri katerih je povzročitelja težko izolirati in potrditi z drugimi metodami, kot na primer velja za koi herpes virozo (KHV). Seveda ni treba posebej poudarjati, da je bilo na srečanju veliko časa namenjenega zdravstveni problematiki v intenzivni vzreji lososa, ekonomsko pomembni vzreji v Evropi, ki pa za bralce v Sloveniji zagotovo ne bi bila preveč zanimiva.

Prof. dr. Vlasta Jencič, dr. vet. med.
Inštitut za zdravstveno varstvo in gojitev divjih živali, rib in čebel,
Veterinarska fakulteta Univerze v Ljubljani
vlasta.jenicic@vf.uni-lj.si

Literatura:

19th Annual Workshop of the National Reference Laboratories for Fish Diseases,

Copenhagen, Denmark, May 27–28, 2015, Report.

20th Annual Workshop of the National Reference Laboratories for Fish Diseases, Copenhagen, Denmark, May 31, June 1, 2016, Delovni materiali.

Mikkelsen, SS in sod. (2016). Molecular tracing of viral diseases in aquaculture. Bulletin of the European Association of Fish Pathologists. 36: 46–51.

Udeleženci srečanja

KHV. Trenutno je v strokovnih krogih v ospredju strokovno vprašanje, v kateri zdravstveni status bi uvrstili ribogojnice za vzrejo šarenk v obmorskem okolju: v kategorijo I ali v kategorijo III, glede na to, da se šarenke lahko okužijo z virusom VHS, ki izvira iz morskega okolja. Ponovno bo treba po zdravstvenih statusih kategorizirati tudi ribogojnice, ki vzrejajo vrste rib, ki pri nobeni bolezni iz seznama eksotičnih in ne eksotičnih bolezni Direktive niso navedene kot dovzetne vrste in so tveganje za širjenje morebitnih okužb.

Ne preveč spodbudno je dejstvo, da se je v Belgiji, Avstriji in v nekaterih predelih Nemčije povečalo število primerov VHS. V Avstriji so ugotovili celo klinični primer VHS pri ščuki. O zelo zanimivem primeru VHS poročajo tudi z Islandije. Virus VHS tip IV so namreč ugotovili pri bradavičarkah plemenske velikosti v naravi, ki so jih lovili za nadaljnjo vzrejo tako imenovanih rib čistilcev, ki jih pri vzreji lososov uporabljajo za zatiranje zajedavcev. V

tudi v tem, da so bile strategije nadzora oblikovane na splošno znanih dejstvih o povzročiteljih bolezni in splošnih zakonitostih o biološki varnosti. Nova molekularna orodja, ki so omogočila, da so določili celoten genom posameznih virusov skupaj z epidemiološkimi podatki, pa so dali novo osnovo za proučevanje širjenja okužb. Pred nedavnim se je tako končal evropski projekt sedmih najuglednejših evropskih raziskovalnih ustanov za bolezni vodnih živali MOLTRAQ (Molecular tracing of viral pathogens in aquaculture) *Molekularno sledenje virusnih povzročiteljev bolezni v ribogojstvu*. Bistvo in pogoj za izvedbo projekta je bil dostop do velikega števila kakovostnih izolatov posameznih povzročiteljev virusnih bolezni rib in školjk ter epidemioloških podatkov, kar pomeni, kje, kdaj, na kateri vrsti rib, kakšni sta bili boleznost in smrtnost, v kakšnih razmerah se je bolezen pojavila itn. Na podlagi poznavanja celotnih genomov oziroma zaporedja nukleotidov posameznih virusov

STARI NAČINI RIBOLOVA (6. DEL)

Ribolov z ostmi

Čprav je bil prepovedan, so se ljudje od nekdaj posluževali tudi ribolova z ostmi. Z njimi so nabadali ribe v vseh večjih slovenskih vodah.

Orazširjenosti tega prepovedanega načina ribolova pričajo materialni dokazi – osti, katerih večje število hranimo v ribiškem oddelku Tehniškega muzeja Slovenije, enake pripomočke pa hranijo tudi drugi slovenski muzeji. Da so z ostmi lovili ribe povsod po Sloveniji, pričajo lokalna poimenovanja za to ribiško orodje. V okolici Veržeja so ostem rekli preprosto vile, pa tudi *bardón*, na Koroškem v Ravnah in okolici *ósmi*, v Slovenskih goricah *geger*, na Ptujju *štih*, v Grižah *gir*.

Z ostmi so lovili predvsem večje ribe, kot so somi, sulci in ščuke, pa tudi manjše, kot na primer klene in mreene.

Osti so se največkrat posluževali tako imenovani divji ribiči, to je ljudje, ki niso imeli ribiške pravice, niti si niso pridobili ribiške karte. Pa tudi med legalnimi ribiči, člani ribiške organizacije, so se našli posamezniki, ki so se odločali za ta najbolj nehuman način ribolova.

Dejstvo je, da je bilo osti lahko dobiti. Lahko jih je izdelal najbližji vaški kovač, iznajdljivi posamezniki pa so si osti skovali sami. Bile so različnih oblik in velikosti – odvisno od vode, v kateri so lovili, kot tudi od vrste rib, ki so jih nameravali loviti. Podobne so bile velikim vilicam. Osti so imele navadno po tri, štiri, pet ali sedem rogljev, dolgih od deset do dvajset centimetrov. Roglji, razen zunanjih dveh, so imeli zalusti. Takšno ost (vilice) so nasadili na tri do tri metre in pol dolg lesen drog, na katerega drugem koncu so privezali dolgo vrv.

Z ostmi so lovili z brega in tudi iz čolna. Največ pričevanj, kako je potekal ribolov, imamo iz reke Krke. Tam so na tak način največkrat lovili some, njihovo meso pa potem prodali na tržnici v Novem mestu ali Zagrebu. Some so z ostmi lahko lovili le v čisti vodi. To delo sta opravljala dva ribiča. Eden je

zabadal soma pri glavi, drugi pri repu. Če ribič ni bil natančen oziroma ni vedel, kje mora zabosti osti za tilnikom, je zabodel večkrat. Nabodenega soma sta nato tiščala k tlom tako dolgo, da je omagal. Navajajo, da so še v začetku prejšnjega stoletja na tak način v tolmunih pri Otočcu v enem dnevu ujeli po pet ali celo več velikih rib in jih nato z vozom odpeljali na tržnico. Ribe so bile

Nočni ribolov na Krki z ostmi; rekonstrukcija iz leta 1959. Original hrani Dolenjski muzej Novo mesto. (Foto: Slavko Petrovič)

večkrat v slabem stanju, vse prebodene in razmesarjene, a le izjemoma se je kdo pritožil zoper tak krvoločni način ribolova. Eno takih je bilo Slovensko ribarsko društvo, pa tudi druga ribarska društva, ki so redno naslavljala pobude za poostreitev nadzora in zaostreitev sankcij zoper nehumane ribiče.

Sulce so največkrat lovili v času drsti. Najbolj drzni so najprej ujeli sulčjo samico, jo z vrvjo privezali na kol ali za grm in tako privabljali samce.

V Dolenjskem muzeju Novo mesto hranijo pričevanje ribiča iz Loke o poteku ribolova ponoči s pomočjo osti, ki ga je leta 1959 zapisala kustodinja Danica Zupančič. Ponoči so z ostmi nabadali največ sulce in ščuke. Domačini, ki so se posluževali tega načina ribolova, so se podali na ribolov v večjih čolnih, ki so jih poimenovali kar ladje. Za lov so bili potrebni najmanj trije, še bolje štirje možje. Prvi je krmaril ladjo, drugi je svetil, tretji pa bodel ribe z ostjo. Če

je bilo v vodi več rib, sta bodla dva moža. Svetili so si z otepi slame (*s škopo oziroma škopniki*), trskami, različnimi baklami, izdelanimi iz konoplje, razcefrane breze ali pa tudi s karbidovkami. Po pričevanju je moral biti zelo spreten tisti, ki je svetil s škopo. Slamo je moral držati narahlo med prsti, sicer je bilo le veliko dima in zelo malo svetlobe. Pripovedovali so, da je postala riba

zaradi svetlobe, ki jo je dajal goreči škopnik ali bakla, kot omamljena in je tudi obmirovala. Ni treba posebej poudarjati, da so pri nočnem ribolovu porabili zelo veliko škopnikov, saj slama gori zelo hitro. Zato so že preden so se odpravili na ribolov, v čoln naložili slame (škopnikov), kolikor je le bilo mogoče, poleg tega pa so jim jo dobavljali še pomagači na suhem, ki so jo nosili ob bregu v smeri lova. Ko je zmanjkalo škop, so za slamo prosili kmete v bližnjih vaseh, za zame-no pa jim dali ribe.

Spreten in previden je moral biti tudi tisti, ki je bodel ribe z ostjo, nasajeno na dolgem lesenem drogu. Po pripovedovanju so veliki krški sulci tehtali tudi do 30 kilogramov in zgodilo se je, da so bili udarci sulca, ki ga je ribič vlekel iz vode, tako siloviti, da je drog, na katerem je bila pritrjena ost, zadel ribiča v glavo, da se je le-ta onesvestil.

Dr. Romana Erhatic Širnik

Viri:

Lokar, J. 1937. Lovsko-ribiški slovar, str. 109.

Pivko, L. 1935. Ribišstvo v Dravi in njenih vodah. Časopis za zgodovino in narodopisje, št. 3, str. 159.

Umek, E. 1970. Ribišstvo in ribolov. Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev str. 469–520.

Zupančič, D. 1959. Lov – osti. Dolenjski muzej Novo mesto.

Častitljivih 70 let RD Novo mesto

Člani RD Novo mesto, najštevilčnejše ribiške družine v državi, so 19. maja obeležili zavidljivih 70 let delovanja. Z njimi smo se družili na posebni slovesnosti, ki so jo za ta namen organizirali v Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem mestu. Na njej so se spomnili prejšnjih desetletij, nazdravili uspehom, si čestitali in zaželeli uspešno delovanje v prihodnosti.

RD Novo mesto šteje kar 650 članov. Gospodarijo s približno 350 hektari vodnih površin v novomeškem in žužemberškem ribiškem okolišju. Verjetno najbolj znani vodotoki, s katerimi upravljajo, so Krka (od Zagradca do Mršeče vasi), Radeščica, Temenica, Težka voda, ribnik Blato pri Trebnjem in ribnik Vodranec. V teh bogatih revirjih, ki so salmonidnega, ciprinidnega ali mešanega značaja, lahko ribiči ujamejo sulce, postrvi, lipane, ščuke, some, bolene, krape, linje, klene, platnice in obilje drugih manjših krapovcev.

Praznovanje ob 70. obletnici delovanja je bilo, kot se za visoki jubilej spodobi, slovesno. Na to je nakazovalo že vabilo, na katerem je z velikimi črkami v zeleni barvi reke Krke pisalo Slovesna akademija. Poleg članov in vodstva RD so se je udeležili še številni drugi ribiči, domači in tuji ribiški funkcionarji, župan Mestne občine Novo mesto ter drugi bolj in manj znani ribiški obrazi.

Kot je v uvodnem nagovoru omenil **Djordje Vučković**, predsednik RD Novo mesto, začetki RD segajo v leto 1946. Takrat so na pobudo Borisa Sartorija, takratnega predsednika Okrožnega sodišča v Novem mestu, ustanovili ribarsko zadrugo, predhodnico zdajšnje ribiške družine. Ribiško udejstvovanje ima v tamkajšnjih koncih sicer še veliko daljše korenine, o čemer pričajo zapisi v različnih starih listinah. Da je imela Krka velike in zdrave ribe in rake z okusnim mesom, lahko preberemo v Valvasorjevem zapisu izpred dobrih tristo let. Podobnega čtiva je še za kar nekaj takšnih citatov.

Dandanes je način upravljanja z vodami spremenjen, pa tudi izzivi so drugačni, zlasti zaradi urbanizacije, onesnaževanja in okoljskih sprememb. Vučković je nadaljeval, da je po spremembi zakonodaje v letu 1953 gospodarska dejavnost ribiške zadruge začela izgubljati svoj pomen, okrepili pa sta se vloga športnega ribolova in dejavnost vzreje rib za vlaganje v vode. Izpo-

Djordje Vučković, predsednik RD Novo mesto, je v slovesnem nagovoru poudaril, da je 70. obletnica delovanja ribiške družine visok in častitljiv jubilej, na katerega so zelo ponosni. Dogodek je še toliko pomembnejših, ker delovanje ribiške družine temelji na zanesenjaštvu in prostovoljnem delu njenih članov.

Gregor Macedoni, župan Mestne občine Novo mesto, je med obiskom slovesnosti izpostavil dragoceno delo članov RD Novo mesto. Zahvalil se jim je za trud, Vučkoviću pa podelil spominsko plaketo.

stavil je tri mejnike, ki so pomembno zaznamovali RD. Prvi je preimenovanje zadruge v ribiško družino, ki se je zgodilo leta 1958, druga dva pa sta povezana z oblikovanjem Zakona o sladkovodnem ribištvu, ki je bil sprejet že leta 1976 in je poskušal celovito urediti slovensko sladkovodno

Djordje Vučković, predsednik RD, med slovesnim razhajanjem torte, s katero so se poslaskali udeleženci slavnostne akademije ob praznovanju 70. obletnice RD Novo mesto.

ribištvo. V njegovih okvirih so RD lahko samostojno načrtovale in brezplačno izvajale ribiško upravljanje. Trideset let kasneje so sprejeli novi Zakon o sladkovodnem ribištvu, ki je bistveno spremenil ureditev sladkovodnega ribištva. Načrtovanje je prevzela država, za izvajanje ribiškega upravljanja pa

Pred objektivi smo ujeli del upravnega odbora najštevilčnejše RD pri nas. Od leve proti desni stojijo Anton Kelbl, Zoran Leko, Djordje Vučković, Damjan Žulič, Franc Liberšar, David Longar, Drago Piškur, Lambert Pate. Na fotografiji manjkajo Marko Mavsar, Matej Luštek in Sandi Peršin.

Ob praznovanju 70. obletnice so se v RD Novo mesto odločili, da med učenci bližnjih osnovnih šol razpišejo natečaj za najlepšo risbo na temo ribolova; poimenovali so ga Likovni ex-tempore. Umetniške izdelke so postavili na ogled med slovesnostjo, ki je maja potekala v Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem mestu. Vsi mladi, ki so sodelovali, so prejeli priznanja.

vedla koncesije. Kljub velikim normativnim in sistemskim spremembam so se tudi Novomeščani hitro odzvali ter organiziranost in delovanje prilagodili novim zahtevam. Izpolnili so zakonske pogoje in pridobili koncesijo za izvajanje ribiškega upravljanja v novomeškem in žužemberškem ribiškem okolju, ki velja do leta 2038.

»Pomembno vlogo na področju varovanja in ohranjanja naravnega okolja nam priznava tudi Slovenija, saj nam je podelila status društva, ki deluje v javnem interesu. Upamo, da bo ta ista država znala prisluhniti pobudam slovenskih ribičev pri nadaljnjem razvoju sladkovodnega ribištva in da ne bo prezrla nujnosti ohranjanja naravnega

okolja in krepitvi ekološkega ravnanja. Pričakujemo, da bo znala ceniti dolgoletno prostovoljno delo slovenskih ribičev, to pa naj se odraža tudi pri nadaljnjem urejanju koncesijskih razmerij,« je še dodal Vučković.

Slovesnosti se je udeležil tudi **dr. Miroslav Žaberl**, predsednik RZS. »Če ste v RD Novo mesto na kaj lahko ponosni,

Kamen na kamen ...

Letos mineva 70 let od ustanovitve revirne RD Tržič v okviru Ribarske zadruge Gorenjske, praznujemo pa tudi 60 let samostojne RD.

Žal ima ribogojnica pomanjkljivost: po potresu v Posočju leta 1976 se je v geoloških plasteh nekaj premaknilo in poleti v sušnih obdobjih v potoku, ki napaja ribogojnico, skoraj ni več vode. Zgraditi bo treba novo ribogojnico na drugi lokaciji.

Zastrupitve v Tržiški Bistrici so počasi prenehale, tovarne so izboljšale opremo za preprečevanje nevarnih izpustov. Stalež rib v Tržiški Bistrici se je z vsakim letom izboljševal.

Žal pa je drugi izpust iz zaježitve HE Moste v letu 1974 pomoril vse ribe v Savi, vse do pregrade akumulacijskega jezera Zbilje. Najmanj tri leta ribolov v Savi ni bil mogoč. Polni gojitveni potoki in izdatno vlaganje potočnic v Tržiško Bistrico pa je pripomoglo, da so se ribe počasi pomaknile v Savo. Od tedaj je vse krenilo na bolje. Rib je bilo iz leta v leto več. Posebno ugodne razmere je imel lipan. Do prihoda kormorana v

naše kraje je bila Sava muharski raj. Kormorani pa so nam zdesetkali ribje bogastvo, posebno prizadeta je bila populacija lipana. K sreči se stanje hitro izboljšuje zaradi ugodnih razmer in dodatnega vlaganja rib. Posebno ponosni smo lahko na stalež sulca, saj je vsako leto uplenjenih nekaj sulcev spoštljivih dolžin.

Leta 1976 je bila zgrajena hitra cesta Kranj-Ljubelj, zaradi česar je bila spremenjena struga Tržiške Bistrice v Žejah, ki je do tedaj spodjedala breg pod naseljem Žeje. Na opuščenem nasispu nekdanje struge Tržiške Bistrice smo na predlog nekaterih članov v letih 1978–1980 zgradili dva ribnika za krape. Takrat nihče ni mislil, da bo lov krapov tako aktualen. Pa se je »prijel«.

Splošna ekološka zavest prebivalcev je bila takrat še na nizkem nivoju, zato smo vsako leto iz grmovja nad ribniki odpeljali po dve prikolicici od-

Ribiški dom ob ribnikih Žeje

padkov. Čistilne akcije smo razširili tudi na gojitvene potoke in ribolovne vode. Vse priznanje velja lokalnim kmetom in prebivalcem, ki so se takoj odzvali in odpadkov niso več odlagali

Znak mladi član sta prejela Nik in Maks Tomažič. **Red za ribiške zasluge II. stopnje** je šel v roke Zoranu Leku, Antonu Kelblu, Marku Mavsarju, Ivanu Bobnarju, Janezu Gregorčiču, Aleksandru Peršinu in Dragu Piškurju. **Jubilejne listine za 50 let članstva** v RD so prejeli Miha Burgar, Stane Lipavec, Karel Žužek in Zdravko Tekstor. **Častni člani** so postali Franc Liberšar, Matej Luštek in Djordje Vučković.

ste lahko na to, da ste uspeli zavarovati lepo zeleno in z ribami bogato Krko. V slovenskem merilu prednjačite ne samo po najvišjem številu članov, kar 650 vas je, ste tudi ena od najbolj organiziranih RD v Sloveniji. Imate lasten ribogojni objekt, ribiške domove, veliko imate pokazati. To, da imate polne vode, da imate veliko število ribičev, je zasluga sedanjega vodstva in vaših predhodnikov. « Ob 70. obletnici je čestital članom ter vodstvu RD in jim v znamenje priznanja podelil jubilejno listino.

Mag. Matej Luštek, gospodar RD, je spomnil, da so zelo dejavni na področju ribogojstva in vlaganja v raziskovalne dejavnosti. »V zadnjih desetih letih je bila ena ključnih sprememb, ki je neposredno povezana z ribiškim upravljanjem, zahteva po uskladitvi poime-

Poleg Krke, ki je verjetno najbolj znana dolenska muharska reka, v RD Novo mesto upravljajo tudi z Radeščico. Manjša kraška lepota, ki izvira pri Podturnu in se pri Meniški vasi izliva v Krko, ponuja odlično muharjenje potočnih postrvi in šarenk.

novanja ribiških revirjev na reki Krki in prilagoditev meja revirjev na Krki z mejami obeh ribiških okolišev.«

Za nekatere vrste so povečali najmanjše lovne mere, kar so upoštevali pri

pripravi posodobljenega Pravilnika o športnem ribolovu. Naredili so še korak naprej in varstvene dobe ali najmanjše lovne mere prilagodili dejanskim razmeram v revirjih ali potrebi po dodat-

v grmovje ob vodotokih. Kritično onesnaženo ostaja le še ob železniški progi. Z rednimi čistilnimi akcijami uspevamo ohraniti čisto okolje tudi našim zanamcem.

Ker nismo imeli svojih prostorov (pisarna, prostor za seje, izobraževanje), smo se lotili izgradnje ribiškega doma, ki smo ga zgradili v Žejah ob ribnikih v letih 1994 in 1995. Zgradili smo ga z lastnimi sredstvi in veliko zavzetostjo mnogih članov. V njem imamo prostore za sestanke, izobraževanje in srečanja, pa tudi gostinsko ponudbo. Tudi tradicionalne ribiške piknike in druga družabna srečanja smo prenesli na to lokacijo. Zgradili smo še dodaten komercialni ribnik za postrvi, ki ga upravlja najemnik ribiškega doma. Gostinska ponudba z odličnimi ribami in nizkimi cenami je znana daleč naokoli.

Ker z udeležbo na delovnih akcijah nimamo težav, smo se lotili urediti še en prostor. Dokupili smo zemljišče in na njem lani zgradili prostor za piknike. Na delovne akcije vedno pride dovolj članov. Pogosto je treba načrtovana dela razširiti, saj pride na akcijo veliko članov. V prispodobi: veliko mravelj hitro zgradi mravljišče ... Na novem prostoru se že kaže podoba mini kampa, ki bo dograjen še pred poletjem. Prav na prostoru za piknik bo zadnjo soboto v avgustu praznovanje 60-letnice ribiške družine,

združeno s tradicionalnim ribiškim piknikom.

S tem pa naših načrtov ni konec. Proti koncu leta bomo začeli graditi ribogojnico v Žejah, kjer bomo vzredili dovolj postrvi za vložek v naše ribolovne vode. Vse kaže, da bomo končno le dobili potrebna soglasja.

V zgornjem toku Mošenika imamo gensko čisto potočno postrv. Analize potrjujejo 98 % gensko čistost. Že dalj časa potekajo razgovori za najem prostora za ribogojnico, saj bi ta zaklad radi ohranili našim zanamcem. Dve generaciji gensko čistih postrvi smo že vzredili v ribogojnici Besnica. Vzreja v ribogojnici blizu njihovega domovanja bi bila velika pridobitev.

V naši RD je že najmanj petnajst let stalno število članov. Dobro vzdušje, velika delavnost, rezultati dela in vidni cilji je prav gotovo razlog za naše uspehe. Če ob ustanovitvi ribiške družine nismo imeli ničesar, če do leta 1980 nismo imeli niti lastne pisarne, pa se zdaj lahko pohvalimo s čistim okoljem, bogato poribljenimi vodami in znatnim premoženjem. Vse to je zasluga mnogih, ki se leta in leta trudijo za naše skupno dobro in za naše zanamce. Kot je zapisano v naslovu: Kamen na kamen!

Jožef Smolej

nem varstvu ribjih vrst. Najmanjšo lovno mero za sulca so povečali na 100 cm, za potočno postrv na 30 cm, lipana na 33 cm, soma na 70 cm in mreno na 35 cm.

»Poleg neposrednega dela z ribami veliko energije vlagamo tudi v spremljanje vodotokov. Ustrezne institucije opozarjamo na njihove pretirano dobre ocene, kar je lahko dvorezen meč. Ocena stanja vode je kriterij, ki ima neposreden vpliv na višino koncesijske in ribiške upravljanje, zaradi česar naj se posledično zmanjša tudi višina koncesijne za obdobje veljavnosti naslednjega RGN.«

O investicijskih vlaganjih in ekološki dejavnosti v zadnjih desetih letih je z nami spregovoril **Zoran Leko**, podpredsednik RD Novo mesto. »Pri nas imamo ogromno dela. Ribiška okoliša, s katerima gospodarimo, sta obsežna, pa tudi po svoji naravi zahtevna za upravljanje. Veliko dela smo imeli zlasti z našimi nepremičninami. Prenovili smo društvene prostore v Novem mestu, uredili status ribiškega doma v Žužemberku in ga prenovili. Zgradili smo objekt ob ribniku Blato in manjši gojitveni ribnik. Eden največjih izzivov je bila sanacija naše ribogojnice. V njej lahko spet prosto vršimo promet z živo ribo, kar nas zelo veseli. Borimo se tudi za boljše stanje vodotokov, kar pomeni, da jih spremljamo in aktivno sodelujemo pri nadzoru posegov v njih, zlasti pa pri sanaciji. Kar se ekologije tiče smo dejavni na interventnih izlovih ter pri sanaciji mlinov, zapornic in pragov. Zelo smo ponosni, da smo v sodelovanju z Občino Trebnje in ARSO uspeli izboljšati ekološko stanje in vodnatost reke Temenice. O našem delu bi lahko govoril in govoril. Vse bralce Ribiča vabim, naj si ogledajo tradicionalno glasilo Zeleni tolmunji Krke, ki ga izdajamo, ali pa obiščite naše prenovljene spletne strani. Na omenjenih mestih pišemo o aktualnih zadevah, gradnji, ekoloških temah, družjenjih in podobno, skratka o vsem, kar se v naših ribiških okoliših dogaja.«

Slovesna akademija je kar prehitro minila. V prijateljskem duhu smo jo sklenili z ribiškim klepetom, ki so ga pospremili ribje obarvani prigrizki in odlična dolenjska kapljica. Pričujoči zapis je le skromen presek vsega dobrega, kar so prizadevni člani RD Novo mesto postorili v zadnjih desetletjih. Da bi dobili boljšo podobo, kaj vse se dogaja pri njih, obiščite njihove čudovite revirje, skrbno urejene ribiške domove in dogodke, ki jih organizirajo. Novomeščani so nakopičili toliko znanja, energije in dobre volje, da se jim za kakovostno prihodnost, prepričani smo, ni treba bati. Vsem prizadevnim članom ob visokem jubileju iskreno čestitamo tudi mi!

Nace Nouvel

60 LET RD CERKNICA

Riba je le ena – ščuka!

Večina ribičev ob omembi Cerknškega jezera poleg splošno znanih dejstev najprej pomisli na ribo z imenom ščuka. Najbrž povsem upravičeno, saj njena podoba krasi grb RD Cerknica. Ta je v soboto, 11. 6. 2016, s slavnostno prireditvijo obeležila 60-letnico svojega delovanja.

Pred ribiškim domom v Cerknici je bila ob 17. uri, ko se je uradno začela slovesnost, zbrana množica obiskovalcev, ribičev in drugih gostov, med njimi vodja kabineta ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Darja Kapš, župan Občine Cerknica Marko Rupar, od ribiških organizacij pa predsednik RZS dr. Miroslav Zaberl, predsednik ZRD Ljubljana Slavko Lasnik ter predsednika RD Kočevje Tomaž Arko in pobratene RD Bistrica Domžale Martin Movrn.

Prisotne je najprej pozdravila simpatična Jasna, voditeljica prireditve, potem pa na kratko opisala zgodovino RD Cerknica in pomen samega jubileja. Jubilejna, 60-letnica delovanja družine je obenem zahvala vsej tisti množici ribičev, ki so v preteklosti pa tudi dandanes, delovali v njej. Zaradi specifičnosti

Cerknškega jezera verjetno ni družine, ki bi se morala spopadati s tako nepredvidljivimi in težkimi nalogami, kot jih pred cerknške ribiče postavlja ta veličasten, a pogosto muhast naravni fenomen.

Nastanek RD Cerknica sega v leto 1956. Takrat se je takratno Ribiško društvo Ljubljana začelo zavedati, da bi bilo zaradi znanih posebnosti jezera smotno, da bi v Cerknici ustanovili povsem novo ribiško društvo, ki bi zaradi svoje neposredne vpetosti v okolje lažje nadzirala stanje jezera in življa v njem, predvsem pa se pravočasno odzivalo na spremembe in s tem učinkoviteje reševanje rib.

Domačin Lojze Mikše, član ljubljanskega društva, je prevzel odgovornost in s še triindvajsetimi ribiči 1. julija 1956 ustanovil RD Cerknica. Drugo, tako bi

Cerknško jezero; poseljujejo ga ribe (beri ščuke) in šlajni (linji), rdečeperke, menki, kleni in krapci. (Foto: I. Holy)

Anton Lovko je član RD že 35 let

Ob tej priložnosti je plaketo častnega članstva prejel **Anton Lovko** ali po domače Vrdjanov Tone. Za njim je 35 let neprekinjenega dela v skupini za reševanje rib v Zadnjem kraju. Leta 1968 se je vpisal v RD Cerknica, tri leta pozneje pa opravil ribiški izpit in bil osem let gospodar družine. Tudi po njegovi zaslugi so cerkniški ribiči v tistem času zgradili ribiški dom in kupili še nekaj zemljišča v njegovi okolici. Morda je še bolj kot ribič znan kot mojster, ki zna na star način ročno izdelati drevak; prvega je izdelal leta 1972, vseh skupaj doslej pašestnajst. Čeprav je v pokoju, svoje znanje prek izobraževalnih delavnic aktivno prenaša na mlajše. Je prejemnik vseh treh redov za ribiške zasluge RZS.

Za prejeto plaketo se je zahvalil, posebno zahvalo pa je namenil svoji ekipi, ki že leta in leta prizadevno in uspešno rešuje ribe iz presihajočega jezera.

Anton Lovko je postal častni član RD Cerknica.

lahko rekli, je zgodovina. Zdaj, ko je od dogodka minilo že 60 let, cerkniški ribiči z veseljem ugotavljajo, da se je članstvo povečalo na 150, s posebnim ponosom pa poudarjajo, da tretjina te številke odpade na podmladek.

Povedali so

Serijo slavnostnih govornikov je začel župan Cerknice **g. Marko Rutar**, ki je v imenu občine pozdravil vse prisotne in jim zaželel dobrodošlico. Čestital je ribičem za visoki jubilej in pohvalil njihovo odlično sodelovanje z Notranjskim regijskim parkom. Poudaril je, da smo za zdravo naravo odgovorni prav vsi in ne samo nekateri. Ni prav, da bi se

delili le na tiste, ki rušijo, in tiste, ki potem popravljajo. Ribičem je zaželel »ugoden vodostaj« in čim manj potrebo po reševanju ribjega življa.

Predsednik RZS dr. **Miroslav Žaberl** se je osredotočil na nekaj ključnih nalog, ki jih imamo ribiči pred seboj. Sicer se združujemo med seboj, ker v bistvu lovimo ribe, vendar pa to ni tisto najpomembnejše. Ribe, čista voda in lepa narava je tisto, zaradi česar ribiči radi zahajamo za vodo. Človek s svojimi nespametnimi posegi v vodotoke omejuje življenjski prostor rib, zaradi česar je ogrožena že marsikatera domorodna ribja vrsta, kot so platnica, donavska podust, potočna postrv. Za ohranjanje

prijaznega okolja tem in drugim ribjim vrstam smo si in si moramo tudi v prihodnje prizadevati ribiči. Pri tem je izpostavil primer soške postrvi, RD Tolmin in Zavoda za ribištvo. Prizadevanju obeh se moramo zahvaliti, da je soška postrv obstala. Nekaj besed je namenil velikemu kormoranu in drugim ribojedim pticam, ki med ribami naredijo veliko škodo in bi bilo smotno, da bi njihovo število v naravi omejili. Predvsem to velja za velikega kormorana, ki že nekaj časa ne spada več med zavarovane in ogrožene vrste.

Zaključni del nagovora je namenil slavlencem in pri tem poudaril, da ravnokratna slovesnost kaže, da so naši predniki znali vsaj v določeni meri zavarovati okolje, naravo, vode in vodni živelj. RD Cerknica deluje zelo dobro. Poleg tega, da rešuje ribe, skrbi tudi za njihovo dobro populacijo v vseh vodotokih, s katerimi gospodarji. Posebno pozornost pa usmerja v vzgojo mladih, kar je še posebno pohvalno. Člani RD Cerknica so v veliki meri zaslužni, da je jezero v takšnem stanju, kot je zdaj. V zahvalo in priznanje za dolgoletno predano in požrtvovalno delo nekdanjih in sedanjih članov je RD v imenu RZS izročil jubilejno listino.

Darja Kapš je v imenu ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejana Židana in v svojem imenu pozdravila navzoče, slavlencem pa čestitala za visoki jubilej. Izpostavila je lepoto Cerkniškega jezera in težko vlogo ribičev pri ohranjanju ribjega življa v njem. Prepričana je bila, da bodo cerkniški ribiči še naprej uspešni pri izvajanju zahtevne naloge ohranjanja domorodnih ribjih vrst.

Predsednik RD Cerknica **Miha Urh** je v krajšem nagovoru izrazil željo, da bi RD Cerknica, kljub številnim težavam, vztrajala vsaj še naslednjih 60 let. Zase je povedal, da namerava tudi v prihodnosti vztrajati na krmilu RD, z zadovoljstvom pa je omenil številni podmladek.

Uradni del slovesnosti sta z glasbenim nastopom popestrila flavtistka Rebeka Hren Dragulič in kitarist Tone Rot. Po njunem nastopu sta župan Občine Cerknica in predsednik RD Cerknica slovesno odkrila nov okras pročelja ribiškega doma – na steno naslikano ščuko. Naslikal jo je notranjski umetnik **Božidar Strman - Mišo**, akademski slikar, ki ustvarja na Blokah. Ribiči so na novo pridobitev še posebno ponosni.

Ob izmenjavi priložnostnih daril je prisotne nagovoril še predsednik ZRD Ljubljana **Slavko Lasnik**. V imenu članic zveze je vse prisrčno pozdravil, slavlencem pa čestital za jubilej. Poleg drugega je poudaril veliko vlogo naših ribiških društev, ki delujejo v splošno družbeno

b petih popoldan se je prizorišče dodobra napolnilo z gosti iz različnih delov Slovenije, ki so prišli počastiti visoki jubilej RD Cerknica.

Župan Cerknice Marko Rutar je pozdravil vse prisotne, ribičem pa čestital in jim zaželel še veliko let uspešnega dela.

Predsednik RZS dr. Miroslav Žaberl je pohvalil požrtvovalno delo RD Cerknica in jim v imenu RZS podelil jubilejno listino.

Darja Kapš je prisotne pozdravila v imenu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, slavljencem pa ob visokem jubileju čestitala za opravljeno delo v preteklosti.

Predsednik RD Cerknica Miha Urh se je vsem zahvalil za obisk in izrečene čestitke. Na koncu ga je čakalo presenečenje, ki se ga ni nadejal.

Župan in Miha sta skupaj odkrila sliko s podobo ščuke na pročelju ribiškega doma, ki jo je naslikal akademski slikar Božidar Strman - Mišo.

Predsednik ZRD Ljubljana Slavko Lasnik je v imenu članic zveze vse lepo pozdravil, slavljencem pa za visoki jubilej podaril torto s podobo Cerknškega jezera.

Matjan Žgajner, Iris Tratnik in Rok Tratnik so poskrbeli, da nihče od prisotnih ni ostal lačen. Njihova dobra volja se je odražala tudi na pečenih postrveh.

korist na temelju prostovoljstva, a so dandanes, ko so v ospredju predvsem ekonomske koristi, mnogokrat povsem prezrta oz. celo postavljena na drugo mesto. Zahvalil se je za vabilo, slavljencem pa podaril torto z motivom Cerknškega jezera.

Predsednik RD Kočevje **Tomaž Arko** je cerknškim ribičem tudi v prihodnje obljubil vso mogočo pomoč pri njihovem težkem delu. Podaril je sliko z motivom ribe – za hrano ščukam, kot se je pošalil. Tudi **Martin Movern**, predsednik RD Bistrica - Domžale je pohvalil delo cerknških ribičev ter izrazil velik ponos, da so pobrateni z njimi. Tudi on je obljubil vsako mogočo pomoč v prihodnosti.

Posebne presenečenja je bil deležen predsednik RD Cerknica Miha Urh. Povsem presenečenemu so mu podelili posebno priznanje članov RD Cerknica za njegov, kot je ob tem povedala Mojca,

Mladi so dobršen del dneva ponujali svoje vabe postrvem v Cerknšičici. Pokazali so veliko mero vztrajnosti in spretnosti.

trud in potrpljenje. Predsednik, ki je to postal že pri petindvajsetih letih, v družino pa vnesel nov svež veter, poln mladostne energije in idej, je ob tem šaljivo obljubil naznanitev disciplinski komisiji, saj o namerah članov ni bil obveščen, bi pa kot predsednik moral biti ...

Po zadnjem dejanju uradnega dela slovesnosti so stvar (ali bolje glasbene instrumente) v roke vzeli člani Ansambla Tomaža Rota iz Nove vasi na Blokah in s svojimi vižami zabavali prisotne; verjamem da, še pozno v noč.

Sam sem kmalu po koncu uradnega dela zapustil prizorišče, naslednji dan so me namreč čakale obveznosti in z njimi povezano zgodnje vstajanje. Na poti do avtomobila sem šel mimo Cerknšičice, ki teče povsem v bližini ribiškega doma. Tam so mladi zavzeto lovili postrvi. Pravzaprav so to počeli že

takrat, ko sem v zgodnjem popoldnevu prišel tja. Nobene naveličanosti niso kazali in nobene jeze, ko je muha končala na veji. Vmes je prišla tudi kakšna postrv. Ribiči RD Cerknica so na svoje društvo zares lahko ponosni.

Lenart Levičar Bahtijari
lenart.bahtijari@t-2.net

MUHARJENJE NA IZVIRNIH ODSEKIH LJUBLJANICE

Ljubim te, zeleno, ljubim

Tako je v svoji pesmi napisal slavni Federico Garcia Lorca, velikan španske poezije in eden največjih lirikov 20. stoletja. Verz iz njegove pesmi Mesečna romanca smo si sposodili za naslov tega sestavka, kajti ob izvirnih odsekih Ljubljaniče, kjer smo lovili, vlada prav takšno zelenilo. In ljubezen. Kamorkoli pogledamo, vidimo čudovito zeleno barvo v vseh mogočih odtenkih. Najprej sije od skrivnostne Ljubljaniče, ki se v deviški lepoti pretaka čez mahovje, nato še od dišečih gozdov, ki se tamkaj bojujejo z vetrovi mrzlih Alp in toplega Sredozemlja. Vznese na pa ni le naravna okolica, temveč tudi ribolov. Domorodne belice, maslene potočnice z velikimi rdečimi pikami in krepki lipani sanjskih barv bodo očarali prav vsakega ribiča, ki bo obiskal Vrhniko in njene prekrasne vode.

Meja med dinarskim hribovjem Mejnišijo, ki se razprostira med Logatcem in Borovnico, ter uravnanim Ljubljanskim barjem je pri Vrhniku zelo jasno vidna. Tam se kraški hribi iz belega apnenca in dolomita na strminah in ostenjih hitro spustijo v nižinski in močvirnat svet. Na plano privrejo vode dobršnega dela južne Slovenije. Dva največja izvira med njimi sta Mala in Velika Ljubljaniča. Obe pritečeta izpod žive skale, prva pri Močilniku, druga v Retovju.

Nekaj magičnega je na kraških rekah. Njihov tok je sanjav, globoki tolmeni pa skrivnostni in vabljivi, zlasti za ribiče. V njih navadno vrvi od življenja in tudi v Ljubljaniči ni nič drugače. V obeh krakih se reka zaradi padca terena hitreje pretaka in veselo žubori, po nekaj sto metrih pa se umiri in dobi lice zrele, ponosne dame, ki skrbno varuje številne ribje vrste. Najpogostejše so sulci, platnice, kleni, lipani in postrvi. Zadnje tri so za muharjenje verjetno najbolj zanimive.

Glavni podatki o revirju

Muharili smo na Mali in Veliki Ljubljaniči pri Vrhniku, izvirnih krakih reke sedmih imen. Z revirjema gospodarijo v RD Vrhniko, ki upravljajo še z rečicama Bistrom in Ljubijo, ribniki Opekarna, ribnikom pri ribiškem domu v Sinji Gorici, ribnikom Lokev v Logatcu in Ribčevim ribnikom v Bistri.

Za ribolov na Mali in Veliki Ljubljaniči (revirja 30 in 31) bo zadostoval nakup ene ribolovne dovolilnice in lovili boste lahko v obeh rečicah hkrati. V RD Vrhniko ponujajo štiri vrste dovolilnic: prva omogoča ribolov ščuk, druga beličarjenje ali talni ribolov, tretja vijačenje ali muharjenje (na način *ujemi in vzemi*), četrta pa le muharjenje (na način *ujemi in spusti*). Za slednjo smo se odločili tudi mi; stane dostopnih 20 evrov. Ribolovne dovolilnice lahko kupite na spletnem naslovu www.ribiskekarte.si/rd-vrhniko. Na fizičnih

slovenija-lju.wmf: Položaj Male in Velike Ljubljaniče na zemljevidu Slovenije

prodajnih mestih za oba revirja trenutno nakup karte ni mogoč.

Ribolovna sezona traja od 16. maja do 30. septembra (za potočno postrv), za lipana in šarenko pa do 30. novembra. Do 1. julija je prepovedano brodenje (hoja) po vodi od izvirov pa do avtocestnega mostu na Vrhniku. Dovoljeno je le muharjenje z eno navezavo umetno muho na trnku brez zalusti (ali s stisnjeno zalustjo).

Velika Ljubljaniča v Retovju je najprej hitreje tekoča kraška reka, polna lipanov, potočnih postrvi in šarenk. Ribiča lahko presenetijo tudi velik klen.

Dostop do reke je povsem enostaven. Do območja ribolova na začetku Velike Ljubljanice, ki ga domačini imenujejo Retovje, se pripeljete skozi naselje Verd. Avtomobil pustite na primernem mestu. Do Male Ljubljanice tudi ni težko priti. Najenostavnejša pot verjetno vodi mimo veterinarske postaje Vrhnika (za tovarno Siliko) in po cesti Pot v Močilnik. Predlagamo, da avtomobil pustite v okolici betonskega mostu, kjer je

tudi odlično izhodišče za ribolov.

Ribolov na Mali in Veliki Ljubljanici

Na Vrhniko smo se odpravili lanskega julija, ko je bila pripeka najmočnejša. Kljub temu smo lovili zelo lepo. Najprej smo poskusili srečo na Veliki Ljubljanici, kjer nam je nekaj zanimivih ribiških prostorov pokazal Rado Japelj, vodja čuvajske službe v RD Vrhnika in odličan ribič. Tudi sam je prekaljen muhar in takoj je

Prijatelj Luka Jezovšek med utrujanjem lepega lipana v Retovju (Velika Ljubljanica). V plitvejših predelih Ljubljanice jih uspešno lovijo na posnetke ličink in suhe muhe.

Mala Ljubljanica izvira v Močilniku. V mirni vodi tik pod izvirom lahko opazujemo čudovite potočne postrvi in lipane.

Velika Ljubljanica je v povprečju široka od 10 do 15 metrov. V predelih z mirnejšo vodo so zlasti v sončnih dneh zelo pomembni previdni predložki.

Ocenjevalni list

Revirje ocenjujemo tako, da vsako izmed sedmih kategorij ocenimo z oceno od 1 do 6. Kategorije so ustrezno ovrednotene, kar pomeni, da sta npr. čistota vode ali ribja populacija pomembnejši kategoriji kot možnost parkiranja ali dostop do vode.

Vodotok: Ljubljanica
Revir: Mala in Velika Ljubljanica (30. 31)
Upravljavac: RD Vrhnika

Kategorije in vrednost (faktor)	Obrazložitev kategorije	Ocena od 1 do 6	Rezultat (zvezdice)
Kakovost vode 0,20	Čistost vode in okolice vodotoka. Splošna senzorična ocena.	4,0	0,80
Pestrost ribolova 0,10	Ali je na revirju primeren ribolov za začetnike in izkušene ribiče. Pestrost vodotoka s stališča načina ribolova.	5,0	0,50
Cena dovolilnice 0,10	Ocena razmerja med kakovostjo ribolova in ceno dnevne dovolilnice.	5,5	0,55
Ribja populacija 0,30	Možnost ribolova več ribjih vrst v različnih letnih časih.	5,0	1,50
Pristop do vode 0,075	Zaraščenost vodotoka, udobnost pri ribolovu (metanje).	5,0	0,375
Dostop do revirja 0,075	Prometna povezanost, možnost primerne parkiranja.	6,0	0,45
Ocena upravljavca 0,15	Dostopnost do pomembnih informacij, odzivnost informacij, odzivnost in prijaznost upravljavca.	6,0	0,90
		36,5 točk	5,075 zvezdice

vedel, kam nas peljati, da bi se nam razgrela lovska kri.

Obetaven tolmun s curkom ponuja Retovje, izviri del Velike Ljubljanice v zatrepni dolini pri Verdu. Tam smo na primernem mestu pustili avtomobile in pripravili opremo. Lovili smo z običajnimi muharicami razreda 5 in dolžine 9 čevljev (275 cm). Ob reki je večinoma dovolj prostora za nemotene muharske mete, zato lahko prav udobno lovimo tudi s še nekoliko daljšimi palicami. Celotne predvrvice so bile dolge okoli tri metre, za trnico smo pripravili lakse debeline od 0,14 do 0,10 mm; namenili smo se namreč loviti z manjšimi suhimi muhami in posnetki ličink.

Po travniku smo se spuстили do reke in opazovali obilje zelene lepote. Rado je navezal realistični posnetek ličinke, hibrid ajdovke in zajčjega ušesa, in kar ta-

koj ujel lepega lipana, ki je meril okoli 40 cm. Pošalili smo se, da imajo čuvaji s tamkajšnjimi ribami očitno »podpisane pogodbe«. Pogled skozi polaroidna očala je razkril, da so večje ribe pri dnu, manjše pa so se urno dvigale h gladini ali si našle kotichek na izteku tolmana. Dognali smo, da gre za lipane. Sami smo poskusili s suhimi muhami na trnkah #16, najprej s klasičnimi vzorci. Nekaj akcije smo bili deležni na rdečerepko, čarnika in mešanico mravljice in glo-

vom in ujeli še nekaj šarenk prekrasnih barv. Nato smo sledili Radu po toku navzgor v senco dreves, kjer je velik in do 3 m globok tolmun. Tam so šarenke v velikostnem razredu od 30 do 40 cm prijemale kot za stavo, zato smo suho muho zamenjali s posnetkom ličinke s srebrno volframovo glavo in poskusili srečo. Šarenke nismo ujeli nobene, je pa prijel prav lep in debel klen. Zadovoljni smo se odločili, da si bomo vzeli premor za

rib, predvsem potočnice in lipani. Nekaj smo jih ujeli tudi mi.

Tam je reka večinoma plitvejša, le sem in tja nas pozdravi tolmun. Čeravno je bilo vroče in bi bilo smotno počakati na večer ali poskusiti srečo v globinah, smo se raje posvetili ribam, ki smo jih videli. Lovili smo na suhe muhe in drobne klasične posnetke ličink, zlasti dobre stare ajdovke. Zelo uspešno smo lovili na rdečerepko, vezano z rusjakovim peresom na trnku

sta imenitni in bogati kraški reki, ki ponujata odlično muharsko izkušnjo. Poleg odsekov z elegantnim pristopom do vode, kjer je ribolov razmeroma enostaven, bodo ribiški sladkusi uživali tudi v pristni barjanski divjini, kjer v zelenih globočinah na umetne muhe prežijo divje! in kapitalne postrvi in lipani.

Pri ocenjevanju smo v dobro šteli kar nekaj postavk: najbolj ceno dovolilnice, ribjo populacijo, dostop do revirja in oceno upravljavca.

Prijatelj Rado Japelj z lipanom iz Velike Ljubljance v Retovju. V zelo vročih dneh je to odlično območje za ribolov, saj okoliška drevesa nudijo veliko goste sence.

Med muharjenjem v Retovju nas je s prijemom presenetil tale čudovit klen; prijel je na posnetek ličinke, namenjen postrvem.

Tega krepkega lipana iz Male Ljubljance je premamila rdečerepka na trnku #18.

Ljubljanka je v izvirem delu sijajna lipanska voda. Takšni primerki, kot je na fotografiji, bodo za vztrajne ribiče vsakdanji ulov.

Lovili smo tudi prelepe potočne postrvi. Zgornja je prišla na ajdovko, vezano na trnku #18.

Ena uporabnejših umetnih muh za poletni ribolov, ki se je izkazala tudi na Ljubljanci, je Fratnikova puhovka. Takšna, ki ima nekoliko manj račjega puha in ki bo lebdela v vodnem filmu, bo za izbirne ribe ravno praviša. Predlagamo, da jih zvežete tudi na malo manjše trnke, #22 in #24.

#18 in #20, potočnice pa so prijemale na ajdovke, vezane na #18. Potočnice, ki smo jih ulovili, so merile do 35 cm, lipani pa do 39 cm. Rečica je z razkošnim ribolovom, ki smo ga bili deležni, spominjala na elitne kraške vodotoke na jugu Anglije.

Vtisi

Mala in Velika Ljubljanka

govke (*angl.* Hawthorn Fly). Ulovljeni lipani so merili dobrih 30 cm. Nato smo omenjene muhe zamenjali s Fratnikovimi puhovkami na #18 ali #20 ter posnetki prelk bakreno rjave barve. Eden večjih lipanov v tolmunu, ki se je le od časa do časa dvignil h gladini, nam je dal vetra. Po približno tridesetih ali štiridesetih metih je bilo jasno, da ga zanimajo le puhovke. Zdelo se nam je, da moramo izbirati le take, ki so vezane s črno svilo. Velikosti #18 je sledila #20, a nič. Muhi, vezani na trnek #22, se je zelo približal, a hitro umaknil v globino. Na led ga je speljala šele puhovka, vezana na #24. Bil je lipan v dobri kondiciji, nekaj težav nam je povzročal tudi vodni tok. V podmetalko smo ga uspeli zajeti kakih 15 m nižje in mu namerili 41 cm.

Nadaljevali smo z ribolo-

nadomestitev izgubljene telesne tekočine ...

Drugo prijetno presečenje nas je čakalo na Mali Ljubljanci, ki je od večje sestrice približno polovico manjša. Nekaj skritih kotichek te prekrasne rečice nam je pokazal Vladimir Mikec - Miki, sedanjí predsednik RD Vrhnika in odlični ribič. Začeli smo pri betonskem mostu za tovarno Siliko, kjer je ob cesti dovolj primerne prostora za dva ali tri avtomobile. Ribolova smo se lotili kar tam. Reka je ožja, od 5 do 10 metrov, in se zdi bolj zaraščena. Na obrežju so pogoste vrbe, njihove veje pa segajo vsaj kak meter čez vodo. V njihovem zavetju se skrivajo zelo lepi primerki

Pri ocenjevanju sta revirja dobila zavidljivih 36,5 točke (od 42 mogočih) in odlično končno oceno 5,075 zvezdice (od 6 mogočih). Marljivi člani RD Vrhnika so v revirjih, kjer smo lovili, uvedli vsaj dve omejitvi, ki sta za ohranjanje ribje populacije izjemnega pomena. Prva je povečanje najmanjše lovne mere za lipana, in sicer na 40 cm (poleg dovolilnice po načelu *ujemi in spusti* namreč obstaja tudi nekoliko dražja dovolilnica, ki dovoljuje ribolov po načelu *ujemi in vzemi*). Druga omejitev se nanaša na varovanje ribjega zaroda. Do 1. julija je brodenje po vodi prepovedano, kar (pasivno) varuje ikre. Ukrepom, ki že dajejo rezultate, lahko samo navdušeno zaploskamo.

Ljubitelji ribolova na kraških rekah si boste ob Mali in Veliki Ljubljanci potešili ribiško strast. Poletje bo dolgo, časa za raziskovanje njunih skritih kotichek pa dovolj. Pri tem naj vas spremlja Petrov blagor!

Jure Ušeničnik

KRAPI PREK 70^{1*} LB V PETIH DRŽAVAH

Ribo sem poimenoval Dinamit

^{1*} 1 lb (funt) = 0,45 kg, op. ur.

14. aprila sem se odpravil na desetdnevni ribolov na jezero Monster Carp v Romunijo. Tam sem lovil že lani in lahko rečem, da je daleč najboljše jezero v Romuniji.

Moj tokratni cilj je bil ujeti krapa več kot 30 kg in tako izboljšati dosežani osebni svetovni rekord. Do tedaj sem namreč ujel krapa, težkega več kot 30 kg v petih državah in več kot 70 lb v štirih.

Situacija na jezeru

Lani sem bil na jezeru v praktično istem času kot letos. Datumsko je bila razlika zgolj tri dni, vendar je letošnje toplo vreme v marcu malenkostno spremenilo razmere za ribolov. Letos je bila temperatura vode 17,8 °C, na lanskem ribolovu pa je bila dve in pol stopinje C toplejša. Načeloma bi zato moralo biti še boljše, vendar če bi voda dosegla 19 ali 20 °C, bi to lahko pomenilo, da se bodo krapji pričeli drstiti in jih moja hrana ne bi preveč zanimala. Bojazen, da bi se voda preveč segrela, je bila odveč. Še nikdar na ribolovu namreč nisem doživel tako skrajnih temperaturnih razlik v zelo kratkem času. Lahko rečem, da smo doživeli praktično prav vse mogoče: od 1 do 12 °C zjutraj in od 8 do 27 °C čez dan. Samo v štiriindvajsetih urah se je dnevna temperatura spremenila tudi za 15 °C. En dan sem bil oblečen v jakno, drugi dan pa sem se sončil v kratkih hlačah. Mislil bi si, da bo to vplivalo na rezultat pri ribolovu, ampak na mojo srečo temu ni bilo tako. Kljub vsem spremembam so se krapji hranili razmeroma neprestano. Zanimivo je še, da je med ribolovom vodna temperatura s 17,8 °C padla do 14,6 °C, nato pa se znova dvignila do 17,1 °C, ko sem zapuščal jezero.

Ribolov na jezeru

Na tem jezeru je ribolov – kljub njegovi majhnosti – velik izziv.

Jezero Monster Carp v Romuniji

Izdelki Dynamite Baits in Fox, ki sem jih uporabljal.

Krapji so veliki in zelo previdni. Dodatna prednost zanje je zelo čista voda, saj se, kadar je vodna gladina mirna, vidi do dna praktično po celotnem jezeru. Da tod ribolov ni lahek, lahko potrdim s podatkom, da sva lani skupaj z očetom postavila rekord, ko sva ujela 26 krapov v enem tednu. Pred tem je bil rekord 18 ujetih krapov v enem tednu. Ribolovna mesta so zaradi zelo majhne razlike v globini za

Pređen se znoči, je treba vse preveriti.

ribiče hkrati zelo enakovredne in poštene. Med posameznimi mesti praktično ni nobene razlike glede na ulove vse leto. Jezero je namreč globoko od 1,6 do 2,5 metra.

Težave z vetrom in travo

Na tokratnem ribolovu mi je obilico težav povzročal močan veter. Jezero leži na obrobju majhne vasice, obdano pa je s polji in pašniki za ovce. V bližini ni nobenih hribov, zato je veter praktično vseskozi prisoten. Vendar je tokrat pihal tudi za tamkajšnje kraje zelo močno;

zaradi tega lahko premika sistem z vabo, drugič pa se laksi zaradi trave lahko zblížajo in zapletejo med seboj. Zato lahko rečem, da vsaj dva dni nisem lovil tako, kot bi si sam želel. Vendar sta trud in vztrajnost po navadi poplačana in tokrat je bilo res tako.

Začetek ribolova

Že lani sem v članku o ribolovu v Romuniji pisal, kako težko je bilo najti pravo mikrolokacijo. Lani je bilo resnično težko, letos pa je bilo še težje. Ker se je voda

leluskinarja, težkega 11 kg. Vesel sem bil, da se je javila prva riba in upal na stopnjevanje v naslednjih dneh. In res, nadaljevalo se je sanjsko. V naslednjih treh dneh sem ujel osem krapov, od tega so bili štirje težji od 21,6 kg. Tokrat sem lovil z boljji Dynamite Baits Squid & Octopus in Spicy Shrimp & Prawn 15 mm. Zanimivo je, da sem polovico krapov ujel ponoči in polovico podnevi. Na tem jezuru drugače velja nekakšno pravilo, da 90 % krapov ujamejo podnevi, samo 10 % pa ponoči.

Prva riba – krasen veleluskinar

Druga največja riba na ribolovu je bila težka 27,6 kg.

Krapi v jezuru niso samo veliki, ampak tudi zelo lepi: linear 15,6 kg.

kar šest dni mojega ribolova je namreč pihal s hitrostjo od 40 do 70 kilometrov na uro. Na mojo srečo se je umiril zvečer, da sem lahko nastavljal palice tako, kot sem si želel. Največja težava je bila, da je veter z jezerskega dna neprestano trgjal travo, ki je nato končala v mojih laskih. Obtežen laks v kombinaciji z močnim vetrom in valovi pomeni obilo težav za ribiča. Prvič

vodo in iskanje samo še otežil. Z veliko potrpljenja mi je po dobrih sedmih urah uspelo najti primerne mikrolokacije in nanje natančno nastaviti sisteme z vabami. Mislim, da nobena od pozicij ni bila večja od 50 x 50 centimetrov.

Prvi prijemi

Drugi dan ribolova sem dočkal prvi prijem: ujel sem krasnega ve-

segrela prej kot lani, je tudi trava začela rasti prej. Ko sem se s čolnom vozil po jezuru, je trava na posameznih delih jezera segala že vse do površine. Tudi pri iskanju pozicij, primernih za postavitev vabe, me je zelo oviral veter. Ne samo, da je nosil moj čoln, hkrati mi je kalil tudi

Rekordni torek

Peti dan ribolova oziroma datum 19. april 2016 bo v mojem življenju ostal zapisan kot poseben. Ob 13. uri sem imel prvi prijem. Riba je prišla približno 180 metrov od obale. Tam sem namreč našel majhno luknjo v travi, veliko približno 1 x 1 meter, ki so jo naredili krapi, ko so iskali in jedli naravno hrano. Nastavljal sem sistem, sestavljen iz komponent Fox: predvrstica Edges 35 lb Reflex Camo in trnek Arma Point SSBP velikosti 4. Kot vabo na las sem dal Dynamite Baits Spicy Shrimp & Prawn 15 mm bojli v kombinaciji s Pineapple & Banana 10 mm pop-up. Na vsako palico sem hranil po pol kilograma omenjenih boljijev in pol kilograma moje priljubljene mešanice peletov, ki jo sestavljajo: Marine Halibut, Robin Red, the Source, Red Krill, Amino original in Betaine green peleti. Boj s krapom je trajal približno 25 minut, preden mi ga je uspelo zajeti v podmetalko. Ko sem odprl mrežo in ga dobro pogledal, sem

bil prepričan, da mora imeti več kot 30 kg. Skrbno tehtanje ribe z dvema tehtnicama in v prisotnosti štirih ribičev je potekalo v veliki napetosti. Tehtnica je pokazala 31,8 kg, kar je pomenilo, da sem zgolj za 100 g zgrešil rekord jezera. Pomembnejše pa je, da sem s tem ulovom uspel izboljšati dva svoja dosedanja svetovna rekorda. Doslej sem ujel krapa, težkega več kot 30 kg v šestih različnih državah in več kot 70 lb v petih državah. Bil sem

Moj sistem, sestavljen iz izdelkov Fox.

natančnost, voljo in potrpljenje ter določeno mero odrekanja. Po mojem mnenju pa je najpomembnejše najti pravo mikrolokacijo, imeti dobro hrano in zanesljivo opremo. Znati se je treba tudi prilagoditi, saj vsako jezero terja drugačen pristop, bodisi zaradi ribolovnih pravil bodisi zaradi narave jezera samega.

Zaključek

Prvi zelo uspešen ribolov v letoš-

Boiliji Squid & Octopus in Spicy Shrimp & Prawn, ki sem jih uporabljal tokrat.

31,8 kg (70,2 lb) težak luskinar, s katerim sem izboljšal dva svoja dosedanja svetovna rekorda. Ribo sem poimenoval Dynamit (Dynamite).

zares navdušen, da mi je uspelo doseči postavljeni cilj.

Pet držav več kot 70 lb

Vsaka od teh petih rib – več kot 70 lb – ima svojo zgodbo. Težko bi se odločil, katera mi pomeni največ. Big Girl iz jezera Etang 5 v Franciji bi verjetno postavil na prvo mesto. Je namreč eden največjih in najbolj prepoznavnih krapov na svetu, hkrati pa je ta krap tudi moj osebni rekord. Luskinarja iz Avstrije iz jezera Fzz, poimenovanega Erna, sem uspel ujeti trikrat s težo več kot 30 kg. Z njim sem dvakrat postavil avstrijski rekord. Zato sem na to ribo najbolj čustveno navezan. Krapa iz jezera Parco del Brenta sem ujel v svojem drugem ribolovu na omenjenem jezeru. Izjemna riba, ki jo je kljub manjšemu jezeru zelo težko ujeti. V povprečju ga ujamejo največ dvakrat na leto. Ostane še luskinar iz jezera Pelagićevo v Bosni, s kate-

rim sem postavil rekord Bosne. Ta riba je bila popolno presenečenje, saj je bil pred tem rekord jezera dobrih 28 kg.

Ključ do uspehov

Eden od pregovorov, ki mi je zelo blizu, je, da kar delaš, delaj najbolje, kolikor je to mogoče. Menim, da je to moj glavni moto, s katerim mi je uspelo doseči vse cilje. Številni ljudje me sprašujejo, kako je mogoče, da sem na toliko različnih jezerih ujel prav največjo ribo v jezeru. Vsak za to potrebuje srečo, tako ali drugače, ampak menim, da je treba imeti tudi pravi pristop, željo,

nji sezoni je za menoj. Rad bi se zahvalil lastniku jezera Ioanu Vidi »Šakiju« za gostoljubje in odlično družbo. Na to izjemno jezero se bom kmalu spet vrnil. Zahvala tudi mojima sponzorjema, ki mi vseskozi stojita ob strani, podjetju Dynamite Baits in podjetju Fox. V prihodnje je moj cilj ujeti krapa prek 70 lb na Hrvaškem, kar bom poskušal uresničiti že letos. Vsem želim obilo uspeha pri ribolovu in čim več dni, preživetih za vodo.

*Krištof Cuderman,
Dynamite Baits & Fox team*

Izdelava umetnih muh in prodaja pripomočkov za muhanje

Servisiranje ribiške opreme, krpanje ribiških škornjev in menjava podplatov

GSM: 040/225-516, e-naslov: ribistvo.mozina@gmail.com

RIBIČ V SENCI

Ob pravem času na pravem mestu

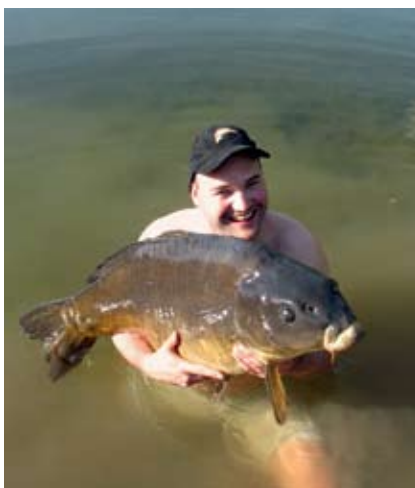
Čprav »jamranje« ni nekaj, kar bi pogosto počel, ker raje kot to lovim ribe, pa se tokrat nimam z ničemer posebno pohvaliti. Dva ribolova na Koseškem bajerju, kjer sem ujel nekaj manjših krapov, sta bila bolj namenjena preizkusu in krstu mojih novih ribolovnih kolesc. Ribiške želje pa sem imel usmerjene tudi k ščukam, a se nikakor nisem uspel odpraviti niti na en sam ribolov. Zato bom tokrat iz ribiških spominov zapisal zgodbo čudovitega ribiškega dne na reki Unici leta 1996, iz časa, ko so se tudi pri nas pojavile priljubljene »leteče« vabe (angl. flying lures) iz tujih TV-prodaj.

Še pred tem pa nekaj o mojem obisku ribiških znancev Elvisa in Saša, katerima sem se sprva želel pridružiti z ribiško palico, a sem potem končal v prijetni senci s krožnikom dobrot z žara pred seboj. Ni slabo, a ribiči smo za vodo predvsem zaradi rib.

V petek je v zadnjem trenutku prišlo nekaj vmes in izgubil sem skoraj vse dopoldne, tako da je bolj slabo kazalo moji nameri loviti en dan na Kočevskem jezeru. Vseeno sem v avto dal palico, nekaj drobnega pribora in nekaj vab, tako za vsak primer, če bi si premislil. Pa se nisem. Raje sem sedel v senci in klepetal z obema ribičema. Seveda sem bolj ali manj ves čas čakal na prijem – nekako tako, kot bi lovil sam. A sem se kar načakal. Že sem pomislil, da imam na krape negativen vpliv, pa me je iz zadrege rešil Sašev piskač. Utrujanje zapete ribe se je zavleklo, saj so kočevski krapji znani po svoji borbenosti. Poleg tega je bilo potrebno veliko pazljivosti in krapa utrujati z občutkom. Sašo je delo opravil prav po šolsko in velik krap se je znašel v podmetalki, ki mu jo je podstavil Elvis. Sašo je ribo že med utrujanjem ocenil za večjo in je imel prav. Lepemu usnarju je tehtnica namerila kar 24 kg. Sašo ni skrival veselja in dobro ga razumem. Ulov tolikšnega krapa ni ravno vsakdanji primer, čeprav jih v Kočevskem jezeru plava veliko, ki so še večji oziroma težji. A plavanje je eno, spraviti jih v podmetalko pa nekaj povsem drugega. Srečni ribič se je odločil, da se bo s kapitalno ribo fotografiral še v vodi; njena dokaj nizka temperatura ga ni prav nič motila. Vsaj pokazal ni, da bi ga ... Potem je velik krap počasi odplaval nazaj v globino jezera. Čez kako uro je prijel še eden, manjši. Tik preden sem se odpravil nazaj v Ljubljano, pa je bil ribiške sreče

Sašo je poleg množice drugih uspel ujeti še tega 24 kg težkega lepota, ki je bil najtežja riba tedenskega ribolova na Kočevskem jezeru.

Veselj se ni ohladilo niti med fotografiranjem v ne ravno topli vodi. Bil je namreč konec maja.

deležen Elvis. Ujel je manjšega krapa, kot pa sem zvedel pozneje, je imel do teme še nekaj lepih rib na trnku. Sašev krap je bil najtežji na ribolovu, ki je trajal od ponedeljka do sobote, Elvis pa je najvišje posegel z lepim luskinarjem, težkim 19,8 kg.

Priznati moram, da sem bil zadovoljen z doživetim in za mano je bil dober ribolovni dan, čeprav sam nisem lovil. Ribičema se zahvaljujem za gostoljubje, zase pa bi lahko rekel, da sem bil ob pravem času na pravem mestu. Zdaj pa v leto 1996.

Leteče vabe

Z letečimi vabami sem se prvič srečal, tako kot mnogi drugi, prek TV-prodaje. Na filmu, ki so ga predvajali, so jih velikousti ostriži zares intenzivno in,

kot se zanje spodobi, brezkompromisno popadali. Kmalu zatem jih je bilo mogoče kupiti tudi pri nas in kupil sem komplet različnih velikosti in barv. S »silikoni«, kot so silikonske ribe, tvisterji in podobne umetne vabe, nikoli nisem lovil s posebnim navdušenjem, čeprav so bili lovni uspehi z njimi več kot prepričljivi. Moje leteče vabe so kar nekaj časa mirovale, preden sem jih uporabil za lov. Uporabljal sem jih le od časa do časa, navadno za nekaj metov, potem pa sem jih zamenjal s klasičnimi vabami, s katerimi lovim največ.

potrpežljivosti, da se navadimo nanje. Z njimi bomo sicer prelovili manjše območje, kot bi ga v istem času z drugimi vabami, vendar veliko bolj temeljito. Imamo več možnosti za ulov, saj bomo ribo plenilko, tudi če ni preveč zainteresirana za lov, z nenehnim draženjem morda le pripravili do prijema. Posebno lepo je z njimi mogoče loviti iz čolna. Vabo lahko spustimo neposredno pod čoln in tako preiščemo dno pod seboj, dosežemo luknje in druga skrivališča težkih rib. Če zanje vemo, potem so toliko večje možnosti za kapitalen ulov.

Z letečo vabo lahko lovimo tudi z brega in ob drugih podobnih priložnostih, ko želimo loviti pod nečim. Namenjena je lovu v mirnih vodah, kot so ribniki in jezera ter druge vodne površine z manjšim pretokom. To pa seveda ne pomeni, da z njimi ne moremo loviti v tekoči vodi. Prav nasprotno, treba se je nekoliko prilagoditi razmeram, ki vladajo na takih vodah.

Značilen način gibanja vabe pogojuje posebej zanjo izdelan trnek, ki ima lahko tudi posebno zaščito konice iz snopa umetnih vlaken, kar preprečuje,

Elvis z 19,8 kg težkim luskinarjem. Bil je samo eden od množice ujetih, ki sta jih moja ribiška znanca ujela v nekajdnevem ribolovu.

Ščuka je riba, ki dobro vidi. Nič ji ne uide, kar se dogaja v njenem okolju. Leteča vaba še najmanj ...

Razlika med letečimi in klasičnimi vabami

Od slednjih se razlikujejo po obliki, predvsem pa po načinu gibanja skozi vodo. Ob pogledu nanje bi težko rekli, kaj oziroma kateri vodni organizem ponazarjajo. Še najbolj so podobni kakšnemu morskemu mehkužcu, ne pa ribam. Novejše izvedbe letečih vab zelo dobro ponazarjajo rake, ki so, kot vemo, okusen zalogaj za marsikatero sladkovodno in morsko ribo.

Barve so bogato zastopane: od črne pa tja do kričeče rdečih in fluorescentnih odtenkov. Barve so bile zame vedno uganke: ali izbrati naraven odtenek ali katero od kričečih barv, ki z naravnim organizmom nimajo nič skupnega. Veliko je teorij o tem; ena pravi, da ščuka napade kričeče obarvano vabo zato, ker je ne pozna in je zato nima s čim primerjati ter na tak način hitreje spozna prevaro. Sam se bolj ali manj prilagam svoji intuiciji in razmeram na vodi.

Največja posebnost teh vab – in to jih tudi najbolj razlikuje od drugih –, je način delovanja oziroma način, kako se gibljejo skozi vodo. Za razliko od preostalih umetnih vab, ki jih hitreje ali počasneje vlečemo k sebi, z letečimi vabami lovimo od sebe. Na prvi pogled bi lahko rekli, da je zadeva dolgočasna, pa še zdaleč ni tako. Potrebno je le nekaj

K letečim vabam spada tudi povsem unikatna oblika trnka, ki pripomore, da vaba deluje pravilno.

Iz čolna lahko z letečimi vabami lovimo ščuko enako, kot to počnemo z drugimi vabami. Mečemo do obrežnega grmovja in pustimo, da vaba prosto plava naprej pod veje, ki so skrivališča za ščuke. Pomembno je vedeti, da z letečo vabo dosežemo mesta v vodi, ki jih z drugimi vabami ne moremo. Obrežno grmovje s svojimi vejami po navadi sega kak meter ali več nad vodo, in to večinoma prav do gladine ali pa tudi v vodo. Območja pod njimi skorajda ne moremo preloviti drugače kot z uporabo letečih vab, ki so namenjene ravno takim razmeram. Z nekoliko vaje jih bomo metali prav do vej in jih pustili, da bodo same zaplavale pod nje. Če bo ščuka tam, bo skoraj zagotovo zgrabila vabo.

Nekatere leteče vabe imajo posebno zaščito trnka iz snopa umetnih vlaken, zaradi česar se vaba manj zapleta v travo in različne podvodne ovire.

da bi med lovom v travi ali podobnim nenehno zapenjali z vabo.

Ščuka iz Unice

Medtem ko sva se s prijateljem peljala proti Unici, sem se potihoma prepričeval, da bom pač ta dan lovil zgolj na leteče vabe. Če sem želel ugotoviti, kako lovne so v resnici, je bil to pač edini način.

Spodnji del Unice je kot naročen za uporabo teh vab, še najbolj, ko je voda nizka in zaraščena, kakršna je večinoma poleti. Tistega dne v začetku maja je bila voda dokaj visoka in hitra, a kljub temu nisem odstopil od svoje namere.

Ko sem odprl škatlo z letečimi vabami, sem se najprej vprašal, katero od mnogih naj uporabim. Izбира je bila

res pestra. Odločil sem se za posnetek raka, saj mi je bil glede na barvo še najbolj domač.

Vodni tok Unice je bil tistega dne močan in ker njena struga ni ne vem kako široka, se mi je zdelo najbolje, da vabo vržem do nasprotnega brega in jo potem vodim s tokom, kot to počnemo na primer z graševcem. Pustil sem, da se je vaba dotaknila dna ob bregu, potem pa sem jo znova dvignil in spustil. Izkazala se je za primerno temu načinu ribolova, njeno gibanje pa zanimivo, manjkala je samo še riba. V določenih

vodah, kot je bila tisti dan, zelo dobro lovil.

Ko je dež ponehal, sva se odpravila še na zadnji del Unice. Tam je nekaj lepih predelov in morda bo v njih več sreče. 'Ura je še zgodnja in marsikaj se lahko še zgodi,' sem se tolažil, kot se pač tolažimo ribiči, ko nam ne gre najbolje. »Če ne prej, bo kaka prijela proti večeru,« je rekel prijatelj, medtem ko sva stopala proti vodi.

Prvi predel je naravnost obetal dober ulov. Vabo sem vrgel pod veje. Lepo je potovala v globino, jaz pa sem napeto

nisem niti enkrat samkrat. Leteča žaba se je spretno izmikala podvodnim pastem.

Potem pa, ko je moj lov postal že igra in zgolj sredstvo za zabijanje časa, me je med vejami zadnjega grma čakalo presenečenje. Že v prvem metu sem zapel ščuko, dolgo 65 cm. Vabo je živahno pograbila in se pri tem lepo zapela za zgornjo čeljust. Brez velikih težav sem jo kljub majhnemu manevrskemu prostoru spravil v mokro travo na bregu. Prekrasna riba z letečo vabo v gobcu se je umirila, kar pa ni veljalo zame. Vse

Tale je na Unici davnega leta 1996 zagrabila letečo vabo. Nisem posebno prepričan, ali je ščuko k prijemu pripravil vzorec žabe na leteči vabi ali kaj drugega. Pravzaprav me niti ne zanima preveč.

Leteča vaba ima to lastnost, da plava od nas. To lastnost s pridom izkoriščamo povsod tam, kjer moramo vabo ponuditi »pod nekaj«.

Obstajajo različne barve in velikosti letečih vab. Zato z njimi lahko lovimo vse od manjših plenilk, kot je npr. klen ali postrv, pa do največjih ščuk.

primerih je vaba plavala celo proti toku, čeprav jo je odnašal.

S prijateljem, s katerim sem lovil, v glavnem pa je uporabljal voblerje Rapala, sva prelovlila že dober kos reke, ko se je ulilo. Uspeha pa še nobenega. Odločila sva se, da se bova odpeljala do bližnjega kmečkega turizma na kavo, potem pa bova videla. Morda bo kmalu prenehalo deževati. Ob kavi sva glasno premišljevala in ugibala, kaj je bil vzrok, da riba ni delala. Morda vreme, voda ...? Po navadi sem namreč na povišanih pa tudi nekoliko motnih

ga. Med vejami sem opazil nekaj linjev, ki so jim delale družbo nepogrešljive rdečeperke. Nekaj časa sem izgubil z opazovanjem rajanja krapov. Na celotnem predelu so bili trije obetavni grmi, kjer s klasičnimi umetnimi vabami ne bi imel česa iskati. Toda leteča vaba je nekaj posebnega. Moja žaba je poletela med grozeče veje prvega grma, padla v vodo in nadaljevala pot pod gladino. Ustavila se je, narahlo sem zategnil. Nič. Ponovil sem – vabo sem dvigal in spuščal v globino. In tako ob vsakem od treh grmov. Zapel

pričakoval. Pred tem sem vabo zamenjal. Namesto vzorca raka sem uporabil vzorec žabe. Zgodilo se ni nič, razen da sem se veselil vsakega meta, ki mi je uspel tako, kot sem si zamislil.

Med pomikanjem proti naslednjemu predelu sem poskusil z nekaj meti še v strugi. Neuspešno. Novi predel je bil precej daljši in bolj zaraščen od prvega.

vznemirjenje presenečenja je šele tedaj prišlo za mano.

Vaba, ki leti (plava) od nas, je torej uspešna ter v določenem okolju in razmerah, kjer s tradicionalnimi vabami ne moremo loviti, edina, ki jo lahko uporabimo za ribolov. Kot taka je torej nadvse dobrodošla v škatlici z umetnimi vabami.

Pribor in način lova

Za ribolov z letečo vabo priporočajo nekoliko daljše palice, kar pa po moje ni pogoj. Sam sem uporabljal 3 m dolgo vijačnico in z njo sem zelo zadovoljen, saj sem vabo lahko povsod bolj ali manj suvereno vodil in nadzoroval. Laks ali pletenica naj bo prilagojena velikosti rib, ki jih lovimo, oziroma terenu, na katerem lovimo. Pri lovu moramo biti pozorni predvsem na laks, saj med drugim tudi ta pokaže prijem. Ko se uhajanje laksa v vodo ustavi, to pomeni, da je vaba dosegla dno. Prav mogoče pa je, da jo je zagrabila riba nekje na poti do dna. Kratek sunek nazaj bo dal odgovor. Vaba bolj ali manj enakomerno potuje v globino in tako se odvija tudi laks. Če naenkrat dobi pospešek ali se ustavi, kjer se ne bi smela, to najpogosteje pomeni napad ščuke ali druge plenilke in takrat ne odlašajmo z zategom.

Lenart Levičar Bahtijari
lenart.bahtijari@t-2.net

Kratko in jedrnato

Tradicionalna predstavitev RD Celje je potekala v sobotnem dopoldnevu 7. maja v zgradbi Planet Tuš v Celju. Dogodek v središčnem delu nakupovalnega središča je pritegnil precej zanimanja in marsikateri mimoidoči se je ustavil, prisluhnil programu in si ogledal ponudbo na stojnicah.

Navzoče je najprej pozdravila Andreja Petrovič (tudi voditeljica na VTV in Radiu Celje, ki je dogodek organizirala in ga tudi v celoti vodila), potem pa je besedo predala predsedniku RD Celje Štefanu Zidanšku, ki je na kratko opisal delo RD in naštel revirje, s katerimi gospodarji. Potem nas je popeljal med stojnice z zanimivo ribiško vsebino in jo predstavil. Na eni izmed njih je bilo predstavljeno muharjenje z značilno opremo, umetnimi muhami in nekaj tematskimi publikacijami. Na naslednji so obiskovalci lahko poizkusili prigrizke s postrvjim namazom, ki so ga izdelali v celjskem Hotelu Celea, na stojnici poleg pa so se seznanili z ribiško opremo in priborom za različne vrste ribolova.

Občasno je obiskovalcem zaigral Hmeljarski instrumentalni kvintet (HIK) in ob zimzelenih narodnih oz. narodno-zabavnih napevih so nekateri tudi zaplesali. Član ansambla Franc Kramar je v premoru povedal nekaj potrebnih informacij za pripravo pravega ribjega paprikaša. Med drugim je omenil tri vrste rib, ki ga sestavljajo: koreselj, krap in ena od plenilk (ščuka, smuč).

Kot mi je v krajšem pogovoru povedal Štefan Zidanšek, je bil namen tokratne prireditve predstavitev dela RD, pa tudi vrst in načinov športnega ribolova na sladkih vodah in rib, ki živijo v njih. Družina se zaveda pomembnosti tovrstnih stikov z javnostjo, zato imajo predstavitve tudi na lokalnih televizijah in radijskih postajah, sodelujejo pa tudi na prireditvah, kot je *Podeželje v mestu* in podobnih. S tovrstno dejavnostjo si obetajo boljšo prepoznavnost v okolju, v katerem delujejo, poleg tega pa tudi nekaj novih, predvsem mladih članov. Le-ti se namreč v RD ne včlanjujejo tako, kot bi si želeli, vzroki za to pa so različni. Eden je zagotovo za zdajšnji čas značilen tempo življenja, ki predvsem v

Predsednik RD Celje Štefan Zidanšek je prisotne seznanil z delovanjem RD, njenim članstvom in nekaterimi pravili, ki veljajo za športni ribolov. Predstavil je tudi ribe, predvsem tiste, ki naseljujejo vode, s katerimi upravljajo. »S takimi aktivnostmi si družina obeta boljšo prepoznavnost v okolju, v katerem deluje in širše, mogoče pa bomo pridobili tudi kakšnega novega, predvsem mladega člana,« je med drugim povedal v krajšem razgovoru.

mestih otroke prej odvrča od narave kot pa vabi k njej, saj raje sedijo za računalniki in se ukvarjajo s pametnimi telefoni. Zagotovo je pomemben razlog tudi denar, saj članstvo in ribolovna oprema nista poceni. Poleg tega morajo imeti starši dovolj časa, da lahko otroke vozijo na ribolov.

RD Celje je največja družina na območju ZRD Celje in trenutno šteje 340 članov in okoli dvajset mladih ribičev. Članstvo, ki si ga želijo še povečati, se v zadnjih letih nekoliko večja, a bolj zaradi pridruženega članstva, za katerega imata največ zaslug Šmartinsko jezero in krapolov. Na začetku letošnjega leta so vložili znatna sredstva v posodobitev ribolovnih mest na trasi LKO in tako bodo lahko sedaj ljubitelji lova krapov z obtežilnikom na dnu še bolj uživali pri svoji priljubljeni dejavnosti.

»Obisk današnje prireditve je za-

Peter Solar je prireditev obiskal kot predstavnik RD Šempeter in zaradi lastnega zanimanja. »Prepoznavnost športnega ribištva je v našem okolju majhna, zato so take in podobne prireditve nadvse dobrodošle. V prihodnje bomo ribiči morali še bolj in trdneje sodelovati med seboj, saj nas čaka kar nekaj zahtevnih problemov.«

Ličen plakat je mimoidoče seznanjal z vsebino prireditve in jih vabil, naj se ji pridružijo.

dovoljiv, v bodoče pa si želimo še več sodelovanja med RD in izmenjave izkušenj iz promocijske dejavnosti,

saj bi na tak način lažje, predvsem pa bolj učinkovito delovali, kar bi brez dvoma koristilo vsem,« je še povedal predsednik Zidanšek.

Peter Solar, član UO RZS, predsednik ZRD Celje in podpredsednik RD Šempeter, je menil, da so takšne prireditve dobrodošle in jih lahko samo pozdravimo. RD Celje v zadnjem času precej vlaga v promocijo in je

bilo obiska drugih RD na žalost bolj malo, a je pri tem treba upoštevati, da je v maju veliko prireditev in ne morejo biti na vseh. Sam se je omenjene udeležil predvsem zaradi lastnega zanimanja in kot predstavnik RD Šempeter.

»Položaj ribičev v družbi ni ravno rožnat, prepoznavnost v okolju pa je majhna, zato so dogodki, kot je

način in ne smemo dovoliti, da nas na nekaterih nivojih družbe obravnavajo kot večje biološke onesnaževalce okolja in vode, naša prisotnost ob vodi pa nekatere celo moti. Taka razmišljanja so velika žalitev za slovensko ribištvo in nas ribiče, saj smo ravno mi v preteklosti marsikje iz smetišč ustvarili kultivirane vodne sisteme, ki jih danes poleg nas upo-

Obiskovalci so si lahko ogledali preparirane ribje trofeje in slikovno gradivo, ki je prikazovalo vrste sladkovodnih rib.

Stojnica z muharsko vsebino. Lahko smo videli posebno opremo za to vrsto ribolova, umetne muhe in nekaj ribiških publikacij.

Posebno zanimanje je bilo pri stojnici, kjer so ponujali kruhke z ribjim (postrvijm) namazom. Nekateri izmed tistih, ki so ga poskusili, so voditeljici prireditve Andreji Petrovič v mikrofون povedali svoje mnenje. Zelo dobro! S tem se strinjam tudi sam.

na tem področju vzor tudi drugim. Precej je na tem področju naredila tudi RD Ljubno. Na tamkajšnjem geografskem območju je veliko turizma in ribiči morajo tu iskati svojo priložnost. Prireditve, kot je omenjena, dajejo možnost drugim RD, da si jo ogledajo, si med seboj izmenjajo izkušnje in spoznanja ter jih uporabijo pri promociji lastne RD. Tokrat je

današnji, še toliko bolj pomembni. Več bomo morali storiti predvsem sami in ribiči bomo morali biti med seboj še bolj solidarni, saj nas v prihodnje čaka reševanje precej zahtevnih problemov. Izboljšati moramo medsebojno informiranost in pravočasno reagirati na nastale težave. Opravljamo namreč družbeno koristno delo na najcenejši možen

rabljajo tudi drugi. Na tak način nas poskušajo odriniti nekam na rob in iz nas narediti nepomembne sogovornike. Tudi iz tega razloga se moramo ribiči nenehno izpopolnjevati, saj znanja ni nikoli dovolj. Povezovati se moramo z ostalimi organizacijami in deležniki, katerih aktivnosti so vezane na vodo in naravo nasploh. Teh bo v prihodnje vse več, zato se moramo pripraviti na argumentiran dialog z vsemi.

Prireditve, kot je današnja, so na žalost precej redke in dobro bi bilo, če bi jih bilo več, saj tudi na tak način pridobimo v naše vrste kakega novega člana, predvsem pa se predstavimo ljudem,« je še dejal Solar v kratkem, a zanimivem pogovoru.

Prireditve, ki se je začela ob desetih dopoldan, se je končala okoli 12. ure. Kratko in jedrnato, bi rekel na koncu. Lahko se samo strinjam z obema sogovornikoma, da je takšna oblika komunikacije RD z ljudmi ena od oblik, ki se jih bomo ribiči v prihodnje morali posluževati, če bomo želeli naše delo predstaviti širši civilni družbi, ki ima marsikje, večinoma sicer neupravičeno, o nas in našem delu prej ko ne negativno mnenje.

Lenart Levičar Bahtijari
lenart.bahtijari@t-2.net

POKAL DONAVA-JADRAN 2016

Odličen nastop Tine Pikelj in Aleksa Mesariča

Na enajstem tradicionalnem mednarodnem tekmovanju v lovu rib s plovcem (LRP) za Pokal Donava-Jadran, ki je potekalo na rečnem kanalu stare Donave na obronku kraja Donji Miholjac, so se pomerile ribičke in ribiči iz Bosne in Hercegovine, Makedonije, Slovenije in gostiteljice Hrvaške.

V članski konkurenci tekmovanja jadransko-podonavskih držav je sodelovalo enajst ekip. Tokrat je bila nepremagljiva ženska ekipa Slovenije 2 (starejše tekmovalke), ki je skupno prejela deset negativnih točk (NT) s težo 32.843 g ujetih rib. Našo zmagovalno ekipo so sestavljale večkratne reprezentantke Lidija in Janja Hernet ter aktualna državna prvakinja v LRP Katharina Sluga. Drugo mesto je z 12 NT in težo 35.093 g osvojila ekipa Slovenija 1 v sestavi Tina Pikelj, Urška Žonta in Klementina Križanec, tretja je bila ekipa Koprivnice (Hrvaška) s 14 NT in težo 30.873 g, četrto mesto je pripadlo tekmovalkam BIH s 24 NT in težo 20.224 g ujetih rib.

V članskem ekipnem delu je zaradi večje skupne teže ujetih rib, a z enakim številom NT (16 NT in teža 52.972 g) zmago slavila ekipa Interland VDE iz Varaždina (Hrvaška) pred našo ekipo RD Ptuj (16 NT in teža 51.292 g) in tretjeuvrščeno RD Murska Sobota s 30 NT. Na četrto mesto se je uvrstila ekipa RD Maribor (31 NT), na peto ekipa Vardar Maroš iz Skopija (37 NT), šesta je bila ekipa Čelinac iz BIH (40 NT), sedma Šaran – Zaprešič (41 NT) s Hrvaške itn.

V posamezni razvrstitvi tekmovalk in tekmovalcev sta zmagi odšli v Slovenijo, saj sta naša mlada in uspešna večkratna reprezentanta Tina Pikelj (RD Radeče) in Aleks Mesarič (RD Ptuj) gladko opravila s konkurenco.

Med članicami je torej prvo mesto osvojila Tina Pikelj (Slo1) z 2 NT (1+1) in težo 14.889 g, druga je bila je Lidija Hernet (Slo2) z 2 NT in težo 9.840 g, tretja Janja Hernet (Slo2) s 3 NT in težo 11.941 g, četrta Vesna Radanovič (Hr) s 4 NT in težo 12.401 g, peta Urška Žonta (Slo1) s 4 NT in težo 8.972 g, šesta Katharina Sluga (Slo2) s 5 NT in težo 11.062 g, sedma Tatjana Štajduhar (Hr) s 5 NT in težo 9.659 g, osma Jadranka guliš (Hr) s 5 NT in težo 8.813 g, deveta Klementina Križanec (Slo1) s 6 NT in težo 11.232 g, deseta Brankica Bukovica (BIH) z 8 NT in težo 7.687 g itn.

Med člani je v posamezni konkurenci zmagal Aleks Mesarič (Ptuj-Slo) 3 NT (2+1) in težo 16.133 g, drugo mesto je osvojil Ja-

Ekipa RD Ptuj, ki je osvojila drugo mesto na tekmovanju za Pokal Donava-Jadran 2016 (z leve): Damjan Mesarič, Aleks Mesarič, Matjaž Mesarič, Davor Božič in Janez Sluga.

Z leve: med posamezniki drugouvrščeni Janez Sluga in prvak Aleks Mesarič

nez Sluga (Ptuj-Slo) s 4 NT in težo 21.464 g, tretje Ivica Bonino Hasan (Varaždin – Hrvaška) s 5 NT in težo 22.527 g, četrto Rok Javornik (Maribor) s 5 NT in težo 15.824 g, peto Kristijan Kosmačin (Varaždin – Hrvaška) s 5 NT in težo 14.825 g, šesto Damir Škorič (Varaždin – Hrvaška) s 6 NT in težo 15.620 g, sedmo Miha Gjergjek (Murska Sobota) s 7 NT in težo 14.825 g, osmo Nenad Viboh (Šaran – Hrvaška) z 8 NT in težo 10.817 g, deveto Zoran Vidic (Murska Sobota) z 9 NT in težo 17.881 g, deseto Damjan Mesarič (Ptuj) z 9 NT in težo 13.695 g ujetih rib itn.

Za naslov prvaka se je borilo 35 posameznikov. Končni rezultati potrjujejo, da je bila med prvimi desetimi uvrščenimi tekmovalci zelo majhna točkovna razlika, saj je teža ujetih rib v veliki meri določila končno mesto uvrstitve na lestvici uspešnosti posameznikov.

Našim tekmovalcem za imeniten uspeh iskreno čestitamo!

Jože Šmejc

TINA PIKELJ

»Ribičija me osrečuje«

Na enajstem Pokalnem tekmovanju Donava-Jadran na Hrvaškem je bila v medijski pozornosti naša izvrstna tekmovalka, zmagovalka dvodnevnega tekmovanja med članicami – posamezno Radečanka Tina Pikelj, ki je zmagala prvi in tudi drugi dan v svojem sektorju ter ujela skupno največjo težo rib in laskavi naslov prvakinje.

Ob tem odmevnem uspehu naj pripomni-mo, da zastopanost žensk v tekmovalni ribiški dejavnosti (pa tudi sicer v ribičiji) žal krepko zaostaja za moško, čeprav so ribičke med nami zelo zaželeno. S svojo prisotnostjo so prijetna popestritev športnih srečanj, lahko pa tudi precej boleč trn v peti marsikateremu tekmovalcu...

Odlično uvrstitev mlade Radečanke smo izkoristili za kratek pogovor.

Tina, najprej iskrene čestitke za čudovit tekmovalni dosežek na Pokalnem tekmovanju Donava-Jadran. Zagotovo si vesela uspeha?

»Seveda sem vesela, saj nisem pričakovala, da bom zmagovalka dvodnevnega mednarodnega tekmovanja v močni konkurenci izjemnih tekmovalk.«

Kaj je bilo odločilno za zmago v obeh tekmovalnih dnevih?

»Pomembna je bila zbranost, prava odločitve in hitrost, ki mi velikokrat pomaga do uspeha. Po oceni trenerja Dejana Petakoviča kot tudi mojega zvestega spremljevalca in dolgoletnega trenerja – mojega očeta mi je uspelo v zadnji uri uloviti 46 majhnih somičev. Sicer smo lovili babuške, a so se po dveh urah tekmovanja umaknile in treba se je bilo preusmeriti na lov somičev, ki so za razliko od babuških prijemali le na dnu rečnega kanala.«

Kako se je pri tebi pojavilo zanimanje za ribičijo, ki je prerasla v tekmovalno strast?

»Zaradi problema varstva v mojih otroških letih me je mami pogostokrat 'naprtila' očiju, da me je vzel s seboj na ribičijo, kjer je moj brat Lenart že uspešno vihtel ribiško palico. Tako se je začelo. Želela sem ju posnemati in oči mi je dal v roke kratko ribiško palico – polagalko, s katero sem ulovila svojega prvega sončnega ostriza. To so nepozabni spomini!«

Kaj te pri lovu rib s plovcem tako navdušuje?

»Že sama priprava ribje krme za privabljanje rib je zelo zanimiva in obenem zahtevna naloga tekmovalca kot tudi uspešno treniranje. Uživam, ko ujamem ribo, saj nikoli ne veš, kaj bo prišlo. Čutim veliko zadovoljstvo, ko ujete ribe nepoškodovane odplavajo nazaj v svoje domovanje. Sem človek, ki ne bi škodoval nobenemu živemu bitju. Ribičija me preprosto sprošča, a samo tekmovanje v človeku mnogokrat povzroči prisotnost adrenalina, ki se po končanem uspešnem tekmovanju spremeni v zelo srečen in prijeten občutek.«

Te poleg ribičije privlači še katera druga športna dejavnost?

»Tri leta sem se ukvarjala z roketom, vendar je kasneje prevladala ribičija, v kateri preprosto uživam.«

Tina Pikelj iz Radeč je za imeniten dosežek na tekmovanju za Pokal Donava-Jadran 2016 prejela čudovit pokal ter dve zlati in eno srebrno (ekipno) medaljo.

Tvojih uspešnih nastopov v LRP na regionalni in tudi na državni ter mednarodni ravni je kar veliko. Kateri se je najbolj dotaknil tvoje ribiške duše?

»Zelo rada se spominjam svojih prvih uspešnih nastopov v zelo mladih članskih letih, saj sem osvojila svoj prvi državni naslov že v prvem letu nastopanja v močni ženski konkurenci. K mojim uspehom veliko pripomoreta brat Lenart in oči Jernej, ki je moj izvrsten trener in zvest spremljevalec na tekmovanjih. Svojo najljubšo dosedanjo uvrstitev na SP – članice sem dosegla z osvojenim 6. in 7. mestom med sedemnajstimi nastopajočimi tekmovalkami v sektorju ravno doma, na radeški trasi, kar je le povprečen dosežek. Zavedam se, da pri mojih dvajsetih letih potrebujem še dosti tekmovalne kilometrine.«

Pri svojih dvajsetih letih si že štirikratna članska prvakinja Slovenije. Kakšne so tvoje možnosti ali skrite želje, da bi Slovenija dobila svetovno prvakinjo v LRP?

»Pri tej želji, ki jo nosim v sebi, je veliko pomembnih, odločujočih dejavnikov, ki se morajo med seboj pokrivati. Tu mislim predvsem na uspešen nastop na državnem prvenstvu, samo pripravo s pravilno izbiro krme za privabljanje rib, srečo pri žrebu lovnege mesta, fizično pripravljenost, denar, čas itn. Ampak vse je še pred nami in vse je še mogoče.«

Na lanskem DP v LRP – člani si zelo uspešno nastopila za člansko ekipo v A-ligi in veliko pripomogla k osvojitvi končnega drugega mesta ekipe RD Radeče, kar je nedvomno najvišja uvrstitev te ekipe na državnem prvenstvu. Premagala si vrsto priznanih tekmovalcev, reprezentantov Slovenije. Si ob povabilu v ekipo čutila tremo?

»Ja, imela sem tremo pred izkušenimi tekmovalci, saj je povabilo pomenilo priznanje, čast in odgovornost upravičiti izkazano zaupanje. Na koncu smo dosegli več od pričakovanega. Vesela sem, da smo uspeli in da sem bila zraven pri do sedaj največjem članskem klubskem uspehu. Lepo je bilo!«

Po besedah tvojih staršev si marljiva študentka mariborske pravne fakultete. Kako ti uspe vse skupaj obvladovati, saj študij in šport zahtevata vztrajno in trdo delo ter seveda čas?

»Veliko podporo imam s strani družine in je tako lažje uspeti, a vedno le ni enostavno. Velikokrat moraš dati prednost življenjsko pomembnim odločitvam in potisniti na stran tisto, kar bi trenutno najraje počel.«

Kako deluje ribiška naveza znotraj RD Radeče? Menim, da je športnotekmovalna dejavnost že vrsto let deležna velike pozornosti.

»Ja, v RD Radeče delajo uspešno in načrtno, saj nas usmerjajo in po svojih najboljših možnostih omogočajo razvoj v prave športne ribiče, ki so in bodo v ponos RD. Že ribogojna dejavnost in ena najlepših tekmovalnih tras v Evropi dovolj zgovorno potrjujeta aktivnost naše RD.«

Za konec: Kakšne so tvoje tihe želje za prihodnost?

»Moja želja je, da bi bila čim bolj uspešna na vseh področjih, ki so ali pa še bodo sestavni del mojega življenja, v katerem bo vedno prostor za ribičijo.«

Tina, tudi mi ti želimo, da bi se ti uresničile vse želje in se ti obenem zahvalujemo za prijetno ribiško kramljanje!

Jože Šmejc

BISTRICA DOMŽALE

Priznanje za prizadevno delo

RD Bistrica Domžale je bila v projektu *Moja reka si 2016* izmed 28 prijavljenih organizacij in trinajstih finalistov izbrana kot najboljša organizatorica čistilnih akcij, ki potekajo v spomladanskem času po vsej državi. Omenjeni projekt poteka vse leto v sodelovanju med Ministrstvom za okolje in prostor, podjetjem Coca-Cola Slovenija in v partnerstvu z Mednarodno komisijo za savski bazen, kjer 1. junija, ob svetovnem dnevu Save, podelijo priznanja in nagrade najboljšim organizatorjem čistilnih akcij za njihov prispevek k čistejšim rekam.

Organizatorji čistilnih akcij smo letos združili več kot 10.000 ljudi, pri tem očistili 150 kilometrov brežin rek, potokov in jezer ter zbrali več kot tristo odpadkov. Prvo mesto je osvojila Občina Murska Sobota, kjer so letos posebno pozornost namenili čiščenju reke Mure in njenih pritokov. Drugo mesto je osvojila Zveza tabornikov Občine Kranj, ki že petnajsto leto organizira čistilno akcijo *Očistimo Kranj – Kranj ni več usran*. Združujejo osnovne in sred-

nje šole, krajevne skupnosti, gasilska, potapljaška, turistična in druga društva, čistili pa so predvsem kanjon reke Zarice, Savskega drevoreda in Kokre. Tretje mesto smo osvojili v RD Bistrica Domžale, kjer smo v spomladanskem času organizirali sklop čistilnih akcij, del pa jih načrtujemo tudi v jeseni. Čistili smo obrežja Kamniške Bistrice, Rače, Vašce, Pšate, Reke, Nevljice, Drtjščice ter ribnike Florida, Črnelo in Gradiško jezero. Priznanje in nagrado, ki bo spodbuda, da bomo tudi v prihodnje sodelovali kot odgovoren člen pri varovanju in ohranjanju narave, sva 30. 5. 2016 v pro-

Nagrajenci projekta Moja reka si 2016

storih Ministrstva za okolje in prostor v Ljubljani v imenu RD Bistrica Domžale prevzela Martin Movern, predsednik RD, in dr. Tomaž Lavrič, tajnik RD. Več o tem na: www.rd-bistrica-domzale.si.

Dr. Tomaž Lavrič

● SREČANJA

Lovili smo podkovanega krapa

Kot veleva tradicija, smo se 21. maja zbrali ob Krimskem (Podpeškem) jezeru pri Ljubljani. Dvainštirideseta zaporedna tekma za Podkovanega krapa je letos potekala v čudovitem pomladanskem vremenu in privabila številne ribiče in njihove prijatelje. Prvih je bilo kar 62, vseh udeležencev pa okoli 75, kar je svojevrsten rekord zadnjih nekaj let.

Slab teden pred tekmovanjem je že kazalo, da se bo jezero znova razlilo po okoliških travnikih in otežilo izvedbo dogodka. K sreči padavine niso bile obilne in voda se je hitro umaknila. Na dan tekmovanja je bilo organizatorjem naklonjeno tudi vreme, ki je bilo prijetno pomladansko in toplo.

Napišemo lahko, da so bile pri volji tudi ribe. Tekmovalci so uspešno zaključili kar nekaj prijemoj in vsega skupaj ujeli dvanajst krapov. Še več je bilo neželenih pobegov, ki so se, na nesrečo tekmovalcev, končali v dolgih steblih številnih lokvanjev.

Pri tekmovanju za Podkovanega krapa gre za to, da tekmovalec poskuša posamezno in ekipno ujeti čim težjega krapa. Šteje le ta ribja vrsta, druge ne. Vsakega ulovljenega krapa stehatajo, nato pa takoj izpustijo nazaj v jezero.

V kategoriji posameznikov je slavil Ernest Marinčič, ki je ujel 4.450 g težjega krapa. V začasno last je prejel tudi prehodni pokal Podkovani krap. Drugo mesto je zasedel Nace Skubic s krapom, ki je tehtal

Letošnje tekme za Podkovanega krapa se je udeležilo kar 62 tekmovalcev, kar je svojevrsten rekord zadnjih nekaj let. Izvedbi dogodka je bilo naklonjeno tudi prijetno pomladansko vreme.

3.850 g, tretji je bil Ranko Senič: ujel je natanko 3,5 kg težjega krapa. Na četrto mesto se je uvrstil Matic Pirc s 3.200 g težkim krapom, peto mesto pa sta si delila Rajko Mandič in Vladimir Mladenovič, ki sta vsak ujela krapa, težjega 2.850 g.

Med ekipami so zmagali Motoristi; sestavljali so jo Mladen Jovič, Ranko Senič

in Rajko Mandič. Skupaj so ujeli 8.850 g krapov. Na drugo mesto so se uvrstili Blaž Potočnik, Nace Skubic in Matic Pirc. V ekipi, ki so jo poimenovali Mladiči, so skupaj ujeli 7.050 g krapov. Tretji so bili člani ekipe Upokojenci: Anton Podgoršek, Ernest Marinčič in Rajko Božič z ulovljeno skupno težo 4.450 g.

Po podelitvi nagrad in priznanj je za lačne želodčke poskrbel kuhar Lojze Štrumbelj, ribiški prijatelj iz RD Novo mesto. Skupaj s sodelavci je pripravil izvrsten pasulj. Tudi zaradi slednjega se marsikdo rad vrača pod obronke Krima. Druženje smo nadaljevali v prijetni senci ob jezeru in si obljubili, da se bomo kmalu znova srečali. Hvala vsem obiskovalcem za zaupanje in udeležbo, gasilcem PGD Trnovo za zagotavljanje varnosti in zdravja ter pridnim pomagačem iz vrst članov RD Barje, ki so skrbeli, da je vse potekalo tako, kot je treba. Na tradicionalnega Podkovaneega krapa 2017, ki bo potekal že triinštiridesetič, ste že sedaj lepo vabljeni. Dober prijem!

Jure Ušeničnik

SPOMINSKO SREČANJE RIBIČEV

Na Memorialu Franca Vitanca

Četrto srečanje ribičev v spomin na pokojnega Franca Vitanca, dolgoletnega predsednika RD Celje, je potekalo v soboto, 21. maja, na Šmartinskem jezeru. Udeležilo se ga je triindvajset ribičev, ki so se pomerili v lovu rib s plovcem, in veliko drugih gostov.

Med tekmo

Ob ribiškem domu na polotoku Brezova so se ob 7. uri zbrali ribiči in se po žrebu startnih mest razporedili po tekmovalni trasi, namenjeni lovu rib s plovcem. V sončnem dopoldnevu so se med seboj pomerili v ribolovni spretnosti.

Medtem ko so se ribiči potili na soncu in se trudili uloviti čim več rib, sem sam dopoldan preživel v prijetnem hladu gozdička na polotoku Brezova in poklepetal z nekaterimi prisotnimi, od gospe Anice Vitanc in predsednika RD Celje Štefana Zidanška pa sem izvedel nekaj malega o Francu Vitancu.

Spominsko srečanje je namenjeno spominu na vse častne člane RD Celje, med katerimi pa Franc Vitanc zaseda prav posebno mesto, zato so se v RD Celje odločili, da srečanje imenujejo prav po njem.

Na polotoku Brezova

Na njem obkrožen z gozdom stoji ličen ribiški dom, v katerem deluje majhen gostinski lokal, ki ga vodi Vlado Peklaj. Medtem ko opazujete jezero in dogajanje na njem in ob njem, lahko v lepem naravnem okolju spijete kavico ali katero drugo pijačo. V sklopu lokala deluje tudi klub 30+, katerega član lahko postanete, če vam v jezeru uspe ujeti kakega 30-kilogramskega krapa in več. Klub deluje od lani in ima trenutno le dva člana, čeprav v jezeru plava kar lepo število korenjakov, težjih od 30 kg. Ujeti jih namreč ni najbolj enostavno, saj je za kaj takega treba imeti veliko znanja in izkušenj, predvsem pa zvrhano mero ribiške sreče. A že zaradi samega dejstva, da tako velike ribe dejansko prebivajo v jezeru, je ribolov precej bolj zanimiv in napet, privablja pa

Pogled na Šmartinsko jezero s polotoka Brezova

Franc Vitanc je bil član RD Celje od leta 1956, leta 1976 pa je prevzel njeno vodenje in to funkcijo opravljal polnih dvajset let. V tem obdobju se je družina lotevala različnih projektov, ki jih zdaj celjski ribiči upravičeno uvrščajo v njegovo zapuščino. V to obdobje spada izgradnja ribiškega doma na polotoku Brezova. Zgradili so ga s pomočjo sredstev, ki so jih RD darovale nekatere takratne gospodarske organizacije in s številnimi prostovoljnimi delovnimi urami članov RD. Z izgradnjo gojitvenih ribnikov v Goričici je družina naredila velik in pomemben korak pri vzreji rib za lastne potrebe. Še aktivnejše delo članov znotraj družine so povezale v tistem času ustanovljene številne delovne komisije, kot so gospodarska, tekmovalna, pravna in druge. Družina se je začela vse bolj odpirati in se povezovati z regijskim gospodarstvom in občinami, učvrstili so vezi z ZRD Ljubljana in se pobratili s Conskim odborom (CO) Ljubljana, katerega člani so še vedno. Letos bodo ribiči RD Celje gostitelji vsakoletnega srečanja ribičev CO Ljubljana (članice tega odbora so RD Vevče, Barje, Vrhnika, Dolomiti in z njimi pobratena RD Celje), česar se glede na minule izkušnje ribiči omenjenih družin že veselimo.

Predsednik Franc Vitanc je skupaj s soprogo Anico, ki je tudi sama ribička in za povrh še ribiška sodnica, veliko naredil za popularizacijo športnega ribolova med ženskami. V določenem času jih je bilo v RD Celje včlanjenih kar štirideset in so zanjo veliko naredile. Poleg številnih aktivnosti znotraj RD so med seboj tudi tekmovali v ženski ligi.

Leta 1996 je vodenje prepustil drugim, a je ostal aktiven član in skupaj s soprogo še naprej zavzeto delal za koristi družine. Leta 2000 so ga ribiči RD Celje zaradi njegovih zaslug imenovali za častnega predsednika. Franc Vitanc je dobil številna priznanja RZS, pa tudi z drugih področij, na katerih je bil dejaven. Med njimi naj izpostavim le zlato Bloudkovo značko za delovanje v športu, ki se mu je kot član Sokolov zapisal že v rani mladosti.

Petdeset let je deloval na različnih vodilnih funkcijah v gospodarstvu, pot pa ga je zaradi njegovega značaja in delavnosti vodila po različnih področjih prostovoljskega dela. K svojim dejavnostim je vedno znal pritegniti tudi druge, ki so mu zaupali in pomagali ter se skupaj z njim veselili rezultatov in napredka.

Gospa Anica Vitanc in predsednik RD Celje Štefan Zidanšek (na desni) sta najboljšim ribičem podelila medalje in pokale. Na fotografiji sta z najboljšimi tremi v skupni razvrstitvi; od leve Jože Detelbach (drugo mesto), zmagovalec Zvone Vincec in Ervin Belak (tretje mesto). Zvone Vincec je za zmago dobil še prehodni pokal, kar mu je uspelo že lani. Če ga bo osvojil tudi prihodnje leto, ga bo dobil v trajno last. Doma je iz Velenja in stalni tekmovalac v A-ligi ter specialist za lov malih rib. Nekoč je ujel tudi po 1.300 zelenik (približno 13.000 g) v štirih urah tekme, tokrat pa se je tehtnica ustavila pri 8.900 g. »Organizacija je kot vedno odlična in upam, da bo taka tudi v prihodnje,« je še dodal.

Srečko Lah, v RD predsednik tekmovalne komisije, je ob pomoči celotnega UO RD Celje skrbel, da je prireditve vseskozi potekala tako, kot mora. Povedal mi je, da je bil obisk nekako na ravni lanskega, le rib je bilo letos nekaj manj. To v glavnem velja za velike ribe, ki tokrat niso hotele na trnek, zato so bili v boljšem položaju tisti, ki so se že takoj na začetku odločili za lov male ribe.

Vlado Peklaj vodi lokal v ribiškem domu, v sklopu katerega deluje Carp club 30+, katerega član lahko postanete, če vam v jezeru uspe ujeti 30 kilogramov in več težkega krapa. Vlado je tudi sam ljubitelj krapolova, v klub pa se mu še ni uspelo zapisati. Zmanjkalo je kilogram in pol.

Na trasi, namenjeni ribolovu s plovcem, se je v lepem sončnem dopoldnevu med seboj v ribiški spretnosti pomerilo triindvajset ribičev iz različnih ribiških družin, največ iz ZRD Celje, nekaj pa tudi od drugod.

ribiče iz vse Evrope. Kot mi je povedal Vlado, doma sicer iz Dupleka in tudi sam velik ljubitelj lova na kapitalne krape, s članstvom postanete lastnik majice in kape z napisom Carp 30+ club, vaša fotografija s kapitalnim ulovom pa bo postavljena na »zid slave« skupaj z drugimi. Vlado je bil že sam dokaj blizu članstvu; krapu je zmanjkalo le 1,5 kg. Pri njem ribiči lahko kupite ribolovno dovolilnico v delovnem času od 10.00 do 22.00, sam pa je na delovnem mestu navadno že ob 8.00; poleg tega lahko dobite še kakšen dober ribiški nasvet. Pokličete ga lahko na 040/831 801.

Živojin Nešić (na desni) je član RD Celje že 33 let in z družbo rad zahaja k ribiškem domu. »Kapitalnih rib je v jezeru veliko,« mi je povedal. Nekaj jih je ujel tudi sam.

Po tekmi

Čeprav znanja, vneme in dobre volje ni manjkalo, pa večje ribe, kot so

krapu ali babuške, niso hotele prijemati na trnek. Še najboljše so jo odnesli tisti ribiči ki so se odločili za lov male ribe. Okoli pol druge ure popoldan se je tekma končala, ribiči pa so začeli prihajati pred ribiški dom. Nekajurni aktivni ribolov ni od muh in marsikoga se je že lotevala rahla utrujenost, ki pa ni načela značilne ribiške dobre volje in optimizma. Bogato kosilo, ki so ga za to priložnost pripravili v celjski restavraciji Etra, se je prileglo vsem in v dobri meri povrnilo izgubljeno energijo.

Po kosilu je navzoče nagovoril predsednik RD Celje Štefan Zidanšek,

Obnovljena in še dodatno dograjena ribolovna mesta na trasi LKO nudijo dovolj prostora za nameščanje vse opreme sodobnega kraparja, ki jo potrebuje za večdnevni ali celo večtedenski ribolov.

ki je povedal nekaj misli o delu Franca Vitanca, k besedi pa je povabil njegovo soprogo Anico Vitanc, ki je v krajšem govoru najprej pozdravila vse prisotne, se na hitro sprehodila skozi pestro življenjsko pot svojega moža, na koncu pa se je še vsem zahvalila za sodelovanje. Nato sta skupaj s predsednikom podelila bogate nagrade najboljšim ribičem. Največ uspeha je imel ribič **Zvone Vincek**, med prijatelji znan kot »strup za zelenike«, ki je uspel ujeti 8.950 g rib. Drugo mesto je zasedel **Jože Detelbach** s 6.450 g, tretje pa si je priboril **Ervin Belak** s 3.600 g rib. Ribiči so bili nagrajeni z medaljami, pokali in lepimi praktičnimi nagradami.

Lenart Levičar Bahtijari
lenart.bahtijari@t-2.net

Še nekaj dejavnosti RD Celje

RD Celje je v začetku letošnjega leta vložila znatna finančna sredstva v obnovo in ureditev trase za lov krapov z obežilnikom na dnu (LKO). Posodobitev ribolovnih mest je uspela do take mere, da je po besedah mnogih kraparjev to sedaj eno boljših okolij za ribolov pri nas in v EU. Ribiči imajo svoj potreben mir, na ribolovnem mestu pa predvsem dovolj prostora za popolno predajanje lovu na kapitalne krape in amurje, ki jih je v jezeru kar veliko.

V prihodnje RD Celje čaka še nekaj zahtevnih projektov; med drugim prenova obstoječega ribiškega doma na polotoku Brezova ob Šmartinskem jezeru. Enemu izmed središč dogajanja na jezeru se v prihodnje, ko bo končana načrtovana pešpot okoli jezera, obeta še večja obiskanost.

Pred ribiškim domom je vedno živahno, saj ribiči in povsem naključni obiskovalci radi posedajo v senčnem gozdičku.

● OBVESTILA

Vabilo RD Celje

RD Celje vabi na ribarjenje, popestrjeno s prijetnim druženjem ribičev iz skoraj vse Slovenije, in sicer:

prvi celodnevni lov plenilk na Šmartinskem jezeru za pokal trgovine NOLD, ki bo *v soboto, 9. julija 2016,*

in

drugi celodnevni lov plenilk na Šmartinskem jezeru za pokal Mišel Zadravec, ki bo *v soboto, 20. avgusta 2016.*

Začetek bo ob 6. uri pri ribiškem domu na Brezovi, pridružite pa se nam lahko tudi kadarkoli pozneje.

Tekmovanje bo trajalo do 23. ure.

Štartnina, v katero sta vključeni dve malici, znaša 18,00 evrov. Lovili boste lahko z obale ali s čolna po vsem jezeru, razen na označenih drstiščih. Dovoljeni bodo vsi načini športnega ribolova in vse vabe, razen živih živali.

Vsak tekmovalec sme upleniti največ:

- enega merskega smuča (50 cm) ali eno mersko ščuko (50 cm) ali
- enega merskega soma (60 cm).

Prvi trije ribiči (glede na težo uplena) bodo prejeli primerne nagrade, zmagovalec pa še pokal trgovine NOLD oz. Mišel Zadravec v trajno last. Prijave bomo sprejemali pred začetkom tekmovanja pri ribiškem domu Brezova.

UO RD Celje

Zakaj puhovka

Muhe pokojnega Marjana Fratnika, večinoma enostavne in izredno učinkovite, so vredne vsega občudovanja. Še posebno zaradi njegovega pravila šestdesetih sekund. Večkrat je namreč poudaril, da muha, za katero potrebujemo več kot minuto za izdelavo, ni prav veliko vredna. Na njihovo preprostost in učinkovitost smo slovenski muharji lahko upravičeno ponosni. Še posebno to velja za puhovko, ki je ena od redkih slovenskih muh, ki je zaslovela daleč prek slovenskih meja. Ena najenostavnejših muh, kar ji poznam, pa ni tako zelo uspešna kar tako.

Pred leti smo s prijateji kot mladi in zavzeti muharji želeli znamenito puhovko še izboljšati. Rezultat so bili na oko resnično lepi izdelki, z različnimi dodatki in popravki, vendar se glede same lovnosti začuda nikakor niso mogli meriti z izvornikom. Po temeljitem pregledu lastnosti izvorne muhe smo ugotovili, da je veliko razlogov za njeno »enostavnost«.

Prvi je trdnost samih kril. Če pogledamo izvorno Fratnikovo puhovko, lahko takoj ugotovimo, da je navezani puh naknadno odrezan na želeno dolžino s škarjicami. Veliko ljudi še vedno uporablja konice puhastih peres, ki resnično naredijo muho precej lepšo, vendar le, dokler je resnično suha. Načelo uporabe spodnjih (bolj čvrstih) delov peres namreč znatno pripomore k trdnosti kril, ki tako postanejo veliko bolj

žilava in se ne upognejo, niti ne zmočijo tako hitro kot v drugem primeru. Omenjena trdnost je bistvenega pomena pri sušenju muhe med metom, poleg tega pa tudi za lep in privzdignjen položaj muhe na vodni gladini. Rebrce (rahis) vsakega in s tem tudi puhastega peresa je spodaj veliko močnejše, zato je izvorna puhovka precej bolj plovna.

Druga lastnost puhovke je, da nima nikakršnega repa. Če za dodani rep uporabimo običajne materiale, bodisi naravne, kot so mike peres ali pa umetne, npr. mikrofibre (angl. micro fibbet), dobimo namesto puhovke običajno suho muho. Muho, kot ničkoliko podobnih, ki lebdi na gladini, njena krilca pa se ne dotikajo vode in so upognjena rahlo nazaj kot pri odrasli majevki. Prava puhovka od tega odstopa ravno

zato, ker njeno telo prodira v vodni film, krila pa ostanejo položena na vodno gladino. Zaradi omenjene lastnosti puhovke v bistvu zelo dobro predstavlja žuželke različnih vrst, ki (po navadi ob predzadnji levitvi) ravno zapuščajo vodno okolje. Puhovka prav v takih trenutkih zablesti s svojo vsestranskostjo. Tako imenovani vzpenjač je namreč v času selektivnega hranjenja nepogrešljiva muha, saj je ob rojenju, ko se levi na površini, za ribe bistveno lažji in neobgljen plen, kot pa osebek, ki se je že zlevil in razprl krila. Med rojenjem so na vodi muhe obeh razvojnih faz in ni težko ugotoviti, za katere se ribe odločijo največkrat. Po navadi ribič opazi zgolj odrasle, veliko bolj opazne osebe.

Tretjo lastnost sem praktično že opisal v prejšnjem odstavku; gre za njeno vse-

stranskost. Z njo lahko namreč uspešno lovimo (posnemamo) enodnevnice, mladoletnice, vrbnice, trzače in tudi marsikatero od drugih bolj obrobnihi skupin žuželk. Z nekaj prilagoditvami v velikosti, obliki telesca, dolžini krilc in barvi je lahko uspešna praktično vselej, ko se ribe hranijo na vodni gladini. Včasih se ne morem znebiti občutka, da jo imajo ribe preprosto rade. Zakaj je temu tako, ne ve nihče. Lahko naredimo kot palec veliko za posnetek velike enodnevnice, šaša ali vrbnice, lahko ji odebelimo telesce (enkrat za hrošče ali dvakrat ali trikrat za posnemanje mravlji), spremenimo barvne odtenke za drobne enodnevnice ali trzače in jo navežemo na velikost trnka številka 20 ali manj. Ob tem ne pozabimo tudi na barvo krilc, pri kateri imamo prav tako proste roke.

Dejstvo je, da je muha zelo uspešna in se je lepo prijela in obdržala med slovenskimi ter mnogimi drugimi muharji po svetu. S svojo preprostostjo in hitrostjo izdelave je nedvomno ena najboljših muh, zelo priljubljena med začetniki in tudi pri izkušenih vezalcih. Zato bi kot njeno četrto dobro lastnost omenil še možnost, da jo navežemo, če nas kaj preseneti, kar za vodo, saj je treba imeti s seboj ali v avtu le vezno nit in malo puhastih peres. Vsakdo ima namreč s seboj nekaj, s čimer reže najlon. Za primež lahko služijo kar muharske kleščice oziroma pean, ki je že tako ali tako del »obvezne« opreme. Za pravo muho ali dve je to popolnoma dovolj. Vsi pa verjetno dobro vemo, kakšna je razlika med tem, ali jo tisti trenutek imamo ali ne.

Tomaž Modic

Posnetki različnih žuželk, vezanih kot puhovke

Jesenska enodnevica

Poletna enodnevica

Trzač

Mravlja

Šaš

Izvedba s pokončnimi krili

Podvodno opazovanje krapov

V zadnjih nekaj letih sem veliko prostega časa preživel tako, da sem proučeval krape. Lovil sem jih, fotografiral ali samo opazoval. Ugotovil sem, da se posamezne ribe obnašajo tako, kot bi predvidevali, druge pa popolnoma drugače. Veliko je neznank. Prepričan sem, da bodo prav podvodni posnetki nekega dne razblinili številne mite, ki veljajo za ribe. V tem sestavku želim opisati nekaj svojih dognanj, na katere me je napeljalo opazovanje pod vodo.

Številni ribiči, ki radi lovijo krape, menijo, da so njihove priljubljene ribe zelo plašne. Po mojem mnenju je obnašanje krapov v različnih revirjih zelo različno. Ponekod so zelo samozavestni in radovedni, drugje se nas bojijo in bežijo pred nami. V takšnih revirjih bomo videli le razburkano in skaljeno vodo, rib pa ne. Krapji so zagotovo takšne ribe, ki bodo potapljače

spustile precej blizu. So radovedni, tako da jih pod vodo nikoli ne iščem, temveč oni najdejo mene. Plavajo okoli in mi včasih sledijo kot delfini. Zveni neverjetno? Tudi podvodnega stojala za fotoaparata se ne bojijo. Opazujemo jih lahko celo med prehranjevanjem in tako pridobimo dragocene izkušnje, ki nam pridejo prav pri najzahtevnejših ribolovih.

Predhodno krmljenje je ribiču lahko v pomoč

Navedeno trditev lahko potrdim na podlagi številnih preizkusov, ki sem jih naredil. Najprej sem na ribolovno mesto, ki ga nisem nakrmil, nastavil fotoaparata in začel snemati. Bližnje območje je bilo zanimivo le toliko časa, dokler se niso polegale dvignjene ▶

Obnašanje krapov je v različnih revirjih različno: neke so zelo samozavestni in radovedni, v drugem revirju pa zelo pazljivi in sumničavi.

Večina ribičev, ki lovijo krape, meni, da so njihove priljubljene ribe plahe in inteligentne. Sam menim, da ni tako, pač pa, da so krapji zelo priljudne ribe.

Mesta, kjer krmimo, pogosto najprej zasedejo jate manjših rib različnih vrst (rdečeperke, rdečeoke, ostrži ...).

Če so revirji varni za plavanje in je voda kolikor toliko bistra, je podvodno opazovanje krapov enostavno in nadvse zanimivo.

usedline (s premikanjem plavutk sem skalil vodo). Ko je drobir znova padel na dno, so ribe popolnoma izgubile zanimanje in so se porazgubile. Vrnile so se šele, ko sem na snemalno mesto zmetal nekaj krmila. Enega so sprejele bolje kot drugega, toda razlika med nakrmljenim mestom in običajnim brez krmila je bila očitna. Dlje kot sem krmil, več krapov sem privabil. Med njimi so bili tudi večji in pogumnejši primerki. Poleg krapov so na ribolovno mesto priplavale še druge (manjše) ribje vrste in plenilke. Ugotovil sem, da se krapji na krmilo odzovejo zelo hitro. Nekajkrat se mi je zgodilo, da sem priplaval na snemalno mesto, pred fotoaparatom odvrnel krmilo in odplaval. Takoj ko sem se malenkost oddaljil, so že prišli krapji in se začeli prehranjevati. Glede na posnetke trdim, da bodo prijemi krapov pogostejši tam, kjer bo vaba ležala na nakrmljenem dnu.

Bojliji niso najboljši

Splošno prepričanje je, da so krapova čutila vsemogočna. Takoj prepoznajo

hrano z večjo hranilno vrednostjo, ki jo pojedjo in pozabijo na vse drugo. Primer takšne bogate hrane so bojliji. Zanimivo pa je nekaj: krapji se najprej lotijo drobnih sestavin, ki jih ne natikamo na trnek, bojlije pa navadno pojedjo na koncu. Le dvakrat sem videl, da je krap najprej vsesal bojlji, nato pa se je lotil še druge hrane. Tudi če je pojedel bojlji, je nadaljeval z iskanjem drugih dobrot. Povedano drugače – bojliji niso krapova prva izbira, kar pa ne pomeni, da so slabi. Ravno nasprotno, le obnašanje krapov je nadvse zanimivo in pogosto nepredvidljivo. Ne smemo pozabiti še ene dobre lastnosti bojlijev: tisti z večjim premerom pogosto lahko pomagajo, da se izognemo neželenim prijemom manjših rib.

Izkušeni krapji se ne bojijo rumene barve

Nekateri ribiči nočejo loviti s koruzo, saj menijo, da rumena barva odbija krape ali se je celo bojijo. Včasih je morda temu res tako, a moja podvodna opazovanja dokazujejo, da je koruza

za krape odlična hrana. V topli vodi je to pravzaprav vaba, ki nikoli ne odpove. Krapji jo vedno radi pojedjo. Glede na podvodne posnetke lahko zapišem, da se krapji najprej lotijo koruznih zrn, šele nato bojlijev, črvov in druge hrane. Koruza pa ima tudi slabe lastnosti. Ker so njena zrna drobna, je pogosto tarča požrešnosti manjših rib, ki jo prav tako obožujejo.

Uspeh je odvisen od vrste naveze

Glede na podvodne posnetke trdim, da je bila vsaka vaba pred samim prijemom v povprečju vsaj dvakrat že v ribjem gobčku! Včasih, če imamo pač srečo, ujamemo vsako ribo, ki se mota okoli vabe. Drugič naš piskac molči, podmetalka pa je suha. V takšnih primerih moramo pridno menjavati naveze, preden najdemo

Uporabljajte podvodni fotoaparati!

Povprečni podvodni fotoaparati, ki ga je mogoče kupiti, naredi podvodne posnetke zadovoljive kakovosti. Pogoj je, da njegovo ohišje dlje časa dobro tesni. Ključni dejavnik za lepe posnetke dogajanja pod vodno gladino so bistrast vode in primerne vremenske okoliščine. Najlepsi posnetki bodo nastali v sončnih dneh, ne med dežjem.

tisto pravo. Zadetku v polno navadno sledi prijem. Pogosto je zadostovalo, če sem podaljšal lasek na navezi, zmanjšal velikost trnka in zamenjal predvrnico.

Krapji niso pretirano pametne ribe

Imel sem odlično priložnost, da sem opazoval ene in iste krape v njihovem naravnem okolju več kot dve leti. Bila so obdobja, ko sem isto ribo videval dan za dnem na enem in istem mestu. Vsak krap je drugačen; po določenem

času ga spoznamo glede na oblikovanost telesa in obnašanje v vodi. Presenečen sem bil, koliko pojedjo, kako pogumni so in kakšno rutino imajo. Krape naravnost obožujem, a ne spomnim se trenutka, ko bi jim lahko pripisal, da so pametni. Opazil sem, da se učijo iz napak, a ne vedno. Med snemanjem sem nalašč storil kaj takega, kar bi moralo v ribah sprožiti alarm. Naredil sem ribiške napake, izpostavil vrvice, uporabil velike trnke. Včasih so postali previdni, nikoli pa niso storili česa res »pametnega«.

Ni res, da v vročini ne bo prijemov

Pogosto mislimo, da v vročih in sončnih dneh s prijmom ne bo nič. Menim, da če pravilno pripravimo ribolovno mesto, tudi prijem ne bo ušel. Presenečeni bi bili, če bi vedeli, da je ogromno mest,

Isto jato krapov sem pri tem lokvanju srečeval vsak dan več dni zapored.

Če bomo ribolovno mesto nakrmili s koruzo, jo bodo krapji pojedli najprej, šele nato se bodo lotili bojljev, črvov, mesnih izdelkov in tako naprej. Vsaj takšne so moje izkušnje.

Barva vabe je pomembna, a ne toliko, kot sem predvideval sprva.

kjer rib sploh ni, drugje pa se gnetejo na kupu. Z dodatnim znanjem se takoj poveča možnost za ulov. Hranim številne posnetke, na katerih imajo krapji gostijo, čeprav je zunaj 35 °C. Ribiči delamo napake; lovimo daleč od obale, ribe pa so v plitvinah bližje nas. Uporabljamo talne vabe, namesto da bi uporabili dvignjeno navezo (*angl.* Zig Rig), seveda tam, kjer je dovoljena. Veliko rib preživi poletje na enem in istem mestu in zapustijo ga šele, ko odmre podvodno rastlinje.

Krapji so med hranjenjem zelo tekmovalni

Pri ribolovu najbolj zviti med zvitimimi ribiči stavijo na karto tekmovalnosti med krapji. Če jih je več na enem mestu, se bodo prehranjevali hitreje, ob tem pa bodo manj previdni in načeloma naj bi jih bilo enostavneje ujeti. V tekmi za boljši grizljaj večje in težje ribe odrinejo manjše in šibkeje primerke. Na podvodnih posnetkih lahko vidimo, kako jate manjših rdečeok, rdečeperk in drugih belic zapustijo krmisče takoj,

ko se pojavita večji krap ali amur. Ribništa agresivni, toda manjši krapovci čutijo, da se morajo umakniti, tako kot se umikajo plenilkam. Ne umaknejo se na drugo stran ribnika, temveč ostanejo blizu in se na krmisče vrnejo takoj, ko je to mogoče. Skupaj se prehranjujejo krapji, koreslji linji. Občasno se jim pridruži tudi ščuka in občutek imam, da jim v njeni družbi ni posebno prijetno, čeprav je pogosto manjša od njih. Če je v nekem ribniku vsaj ena ščuka, bo zagotovo prišla na mesto, ki smo ga nakrmili. Tam so majhne ribice, ki se hranijo s krmilom, ščuka pa si obeta lahek plen. Z nekaterimi posnetki sem uspel ovekovečiti dve ali celo tri ščuke na enem mestu. Če dlje časa ne zabeležimo prijema, je v naši bližini bržkone ena od (velikih) plenilk.

Iskanje krapov

Najboljši čas za potapljanje na dah in iskanje krapov sta pozna pomlad in poletje. V tem obdobju se ribe zbirajo zaradi tople vode v plitvinah in višjih

vodnih plasteh. Lahko jih opazujemo z gladine tako, da plavamo, pod vodo pa držimo le masko. Večino podvodnih fotografij krapov sem naredil iz takega položaja. Razlog je v tem, da je tam voda toplejša pa tudi hrane je več v termoklini in višje. Če se boste odpravili v vodo, predlagam, da raziskujete območja vzporedno z brežino, na prehodu med plitvo in globoko vodo ter povsod, kjer so v vodi različne ovire. Kjer je v vodi rastlinje, je še toliko boljše. Ni smiselno, da križarite po odprti vodi, saj je možnost, da boste kar tako srečali krapa ali katero drugo večjo ribo, precej manjša. Če boste opazili ribo v globini, se enostavno potopite in ji počasi sledite. V enakih okoliščinah boste ribe na enem in istem mestu srečevali dlje časa.

Barva je pomembna

Barva vabe je pomembna, a ne toliko, kot sem menil sprva. Obstaja teorija, da krap poje bolj fluorescenčne barve, ker je drugačen in zanimiv. Naravne barve ga bodo zanimale, ko bo sumničav. ▶

Prijem tega lepega, 11,9 kg težkega luskinarja sem posnel s podvodno kamero. Posnetek si lahko ogledate na spletnem naslovu in okvirčku.

S tematiko, o kateri pišem v tem stavku, sem se ukvarjal dolgo. Posnel sem tudi krajši film z naslovom Podvodni svet Češke – skrivnosti gramozne jame. Ogledate si ga lahko na naslovu <https://www.youtube.com/watch?v=EI2AzwDb2uE>

Oboje je res, a le z določenimi pogoji. Glede na izkušnje menim, da ista riba spreminja okus in bo danes izbrala vabo živahne barve, jutri pa popolnoma naravne. Krapova iz-

bira torej ni odvisna od pridobljenih izkušenj, temveč od trenutnega razpoloženja. Ribičeva naloga pa je, da ugotovi, kakšne volje so krapji, ki jih lovi.

Laks ali glavna vrstica lahko prestrašita ribe

Pravijo, da več kot bo vrvice ali laska vidnega v vodi, bolj bodo krapji plašni, umaknili se bodo in precej redkeje prijemali. To se pogosto dogaja na tekmovaljih, ko se večina velikih krapov

umakne v območja, kjer ne zaznajo nenavadnih nitk v vodi. Še slabše je, če ne uporabljamo obtežilnika in laks »visi« v vodi blizu naveze in vabe. Glede na podvodne posnetke sedaj vem, da jih laks moti. Bojijo se ga in počasi umaknejo, a se sčasoma vrnejo in nadaljujejo s prehranjevanjem, vendar ostanejo zelo previdni.

Zaradi uporabe sodobne tehnike ribolov ne bo enostavnejši

Nekateri ribiči nočejo sodobnih naprav (zlasti elektronskih), saj menijo, da bodo pokvarile čar ribolova in razblinile še tisto peščico skrivnosti, ki je ostala. Trdijo tudi, da je vsak ribolov, podprt z znanjem iz dodatnih virov, veliko učinkovitejši in zato nezaželen. Sam menim, da temu ni tako. Vsaka skrivnost, ki jo je razkril podvodni posnetek, je rodila kopico dodatnih vprašanj in neznank. Več kot veste, več vprašanj si postavljate in bolj vas tematika pritegne.

Pri podvodnem opazovanju nas lahko veseli, da oprema, ki jo potrebujemo, ni draga. Plavanje s krapji je tudi enostavno. Poskusite ga lahko že to poletje v vašem bližnjem revirju. A bodite previdni, kajti nova ljubezen vas lahko kmalu popolnoma prevzame.

Radek Filip

Prevod: Peter Grafenhofer

IZBERITE SI NAJUSPEŠNEJŠI DAN ZA RIBOLOV

NA OSNOVI HERSCHLOVEGA VREMENSKEGA KLJUČA VAM SVETUJEMO NAJPRIMERNEJŠE DNI ZA USPEŠEN RIBOLOV:

2016	●	☾	○	☾																												
JULIJ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
SALMONIDI	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
CIPRINIDI	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△
2016	●	☾	○	☾																												
AVGUST	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
SALMONIDI	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
CIPRINIDI	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△
2016	●	☾	○	☾																												
SEPTEMBER	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		
SALMONIDI	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	
CIPRINIDI	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	

LEGENDA: SALMONIDI ● DOBER ULOV ○ SREDNJI ULOV ○ SLAB ULOV CIPRINIDI ▲ DOBER ULOV ▲ SREDNJI ULOV △ SLAB ULOV

IZ KUHARSKE BELEŽNICE GOJKA ŠKORIČA

Jedi iz postrvi

V tokratni in naslednji številki vam bomo predstavili nekaj jedi iz surovih, prekajenih in pečenih postrvi ter postrvjih iker. Vse ribje surovine je prijazno podaril Branko Prodan, eden vodilnih slovenskih ribogojcev, ki ima ribogojnico ob reki Rižani. Ribogojnica ima več kot 30-letno tradicijo pri vzreji postrvi. RIBE vzrejajo sami, in sicer od iker naprej. RIBE so izredno kakovostne, o čemer smo se imeli priložnost prepričati. Gojko je jedi s pomočniki pripravil v prijetnem okolju ribogojnice.

Tokrat vam bomo predstavili tri jedi: dve iz surovih postrvi: postrvji file s pestom iz bazilike, sezamom in medom in postrvji file s kaviarjem in gobami ter pečeno postrv po mlinarsko.

Postrvji file s pestom iz bazilike, sezamom in medom

Za štiri osebe potrebujemo:

- 40 dag filejev sveže postrvi
- šopek sveže bazilike
- 10 dag pinjol
- 4 slane fileje inčunov
- 2 stroka česna
- 3 vejice peteršilja
- 1 dl baziličnega olja
- gosti balzamični kis – kremo (po okusu)
- 1 dl oljčnega olja
- sok polovice limone
- sol
- poper

V mešalnik damo liste sveže bazilike, pinjole, česen in fileje inčunov. Posolimo in popramo ter naredimo pesto. Dodamo oljčno olje. Ribi odstranimo kožo in jo filetiramo. Pokapamo

Postrvji file s pestom iz bazilike, sezamom in medom

jo z limoninim sokom, premažemo s pestom in pustimo nekoliko stati.

Na krožnik damo plast pesta in nanj na rezine narezan file. Pokapamo z baziličnim oljem, potresemo s sezamom, ki smo ga zmešali z medom. Vse skupaj pokapamo z balzamičnim kisom in postrežemo.

Pri jedi priporočamo belo suho vino, npr. kakšen nežen sauvignon.

Postrvji file s kaviarjem in gobami

Za 4 osebe potrebujemo:

- 40 dag filejev sveže postrvi
- mešanico svežih zelišč
- peteršilj (po želji)
- drobnjak
- malo sveže paprike
- bazilično olje
- 1 dl oljčnega olja
- sok polovice limone
- 15 dag gob – šampinjonov
- kaviar iz postrvjih iker
- 10 dag majoneze
- gosti balzamični kis – kremo
- 0,5 dl belega suhega vina
- žafraniko (po želji)
- sojo
- sol
- poper

Postrv po mlinarsko

File surove ribe narežemo na koščke, posolimo, popramo, dodamo malo sveže paprike, natrganih zelišč in limonin sok.

Šampinjone narežemo na lističe, jih damo v posodo, posolimo in popramo ter dodamo nasekljan drobnjak.

Naredimo omako iz majoneze, soje, zelišč, žafranike in peteršilja.

Na krožnik damo omako, nanjo pa okrogel model. Vanj damo najprej

začinjeno meso postrvi in nanj gobe, v katere smo vmešali kaviar iz postrvjih iker. Na to spet plast začinenega mesa postrvi, ki ga na vrhu pokapamo z baziličnim oljem in okrog okrasimo s kremo balzamičnega kisa.

Postrv po mlinarsko

Za 4 osebe potrebujemo:

- 4 porcijske postrvi, skupaj približno 1,2 kg
- 20 dag masla
- 4 dl oljčnega olja
- naribano lupino 1/2 neškropljene limone
- sok 1/2 limone
- 6 dag peteršilja
- 10 dag narezanih mandljev
- 15 dag moke
- sol

Postrvji file s kaviarjem in gobami

Postrvi očistimo, operemo in posušimo. Pokapamo z limoninim sokom. Meso naj počiva 20 do 30 minut. Postrvi znotraj in od zunaj nasolimo in povaljamo v moki. Pol masla in pol oljčnega olja razgrejemo v ponvi in popečemo ribe po obeh straneh, približno dvanajst minut, da lepo zlato porjavijo. Ko so pečene, jo posujemo z naribano limonino lupino. V drugi ponvi na razgreti mešanici masla in oljčnega olja prepražimo mandlje, da so lepe svetlo rjave barve. Pečene postrvi damo na krožnik, posujemo s praženimi mandlji in dekoriramo s peteršiljem in limoninimi rezinami.

Ob ribi ponudimo kuhan krompir.

Pri vseh treh jedeh priporočamo belo suho vino, npr. kakšen nežen sauvignon.

Borut Jerše

Domovanje potočnih postrvi (foto: Hany Bany)